

CAISSANIEUWS

*Micha Leuw
clubkampioen
2004*

IN DIT NUMMER: ... eindstand interne competitie ...
afloop externe competitie ... ratingmatches ... remise claimen ...
de c3-opening ... de Durasverdediging ... Fischer Random ...

401

Colofon

CaïssaNieuws is het clubblad van de
schaakvereniging

Caïssa

www.caïssa-amsterdam.nl

www.caïssa-amsterdam.nl/caïssanieuws/
cn400.pdf

Clublokaal:Oranjehuis

Van Ostadestraat 153

Tel. 06 14559408 - clubavond: dinsdag

Voorzitter

Leo Oomens

020 422 21 20

Wedstrijdleader interne competitie

Elwin Osterwald

020 7742406

elwinos@dds.nl

Wim Suyderhoud

020 6755262

suyde001@planet.nl

Wedstrijdleader externe competitie

Dennis Breuker

020-6096352

externe@caïssa-amsterdam.nl

Secretaris

Peter van der Werf

020 623 43 32

Pete.werf@planet.nl

Penningmeester

Frans Oranje 020 627 70 17

foranje@chello.nl

Giro 460 28 82 t.n.v. SV Caïssa - A'dam

Jeugdleader

Tom Spits

020 671 4254

tomspits@yahoo.com

Redactie

Ed Leuw

020 6730098

eleuw@chello.nl

Pim Zonjee

020 6224463

PZonjee@hetnet.nl

Jeroen Hoogenboom

020-6271077

hoogen@xs4all.nl

inhoud

3	redactioneel	Leuw/Hoogenboom
4	van de voorzitter	Leo Oomens
5	van de penningmeester	Frans Oranje
5	van de secretaris	Peter van der Werf
5	Erratum, partij Jolles	Hajo Jolles
6	Bloemendaal - C1	Niek Narings
7	C1 - Fischers Z.	Albert Riemens
7	Casper Blauw-Niek Narings	Niek Narings
8	Nieuwendam - C1	Niek Narings
9	Niek Narings – Cor Croese	Niek Narings
10	C2 - Philidor Leiden	Tom Spits
11	C2, een overzicht	Tom Spits
12	Isolani 2 - C4	Bas Lewerissa
13	Oosten Toren 2 - C4	Frans Roes
14	C5 - Amstel 2	Pim Zonjee
14	Ed Leuw - Michiel Spook	Ed Leuw
15	C6 - Euwe 6	Leo Oomens
15	C7, tweemaal feest	Matthijs de Feber
16	M. de Feber- R. Vlaanderen	Matthijs de Feber
17	Het Omslag. <i>the cover</i>	Jeroen Hoogenboom
18	Konings-loper-gambiet	Niek Narings
23	1. c3 opening	Dennis Breuker
23	Citatenhoek	redactie
24	De Caïssajeugd	Matthijs de Feber
25	De Jeugd extern	Matthijs de Feber
26	Het Middenrif	Leo Oomens
27	Remise claimen	Tom Spits
28	Fischer Random Chess	Mich Leuw
29	SGA Veteranentoernooi	Tony Lith
31	Ratingmatch tot 1600	Frans Oranje
32	Ratingmatch tot 1800	Sander Tigelaar
34	Semantische Paring	Jeroen Hoogenboom
35	Eindstand interne competitie	Dennis Breuker

AGENDA

JULI 2004

6 juli	zomer 6
13 juli	zomer 7
20 juli	VAKANTIE (Oranjehuis is dicht)
27 juli	VAKANTIE

AUGUSTUS 2004

3 aug	VAKANTIE
10 aug	VAKANTIE
17 aug	zomer 8
24 aug	zomer 9 (slotronde)
31 aug	Algemene Ledenvergadering

VAN DE REDACTIE

Vorige week werd ik op de Prinsengracht aangeroepen door mijn oude schaakmakker Martin. Hij zat ontspannen achter een pilsje op een windstil terras onder een waterig zonnetje. Hij was nog jarig ook. Ik schoof dus graag bij hem aan om een pilsje met hem mee te doen. Martin ken ik al heel lang als vroegere naaste verwant in de (Amsterdamse) schaakfamilie. Zo'n 25 jaar geleden waren we beiden lid van de schaakclub LCK, die in de Pniëlkerk speelde, diep in Amsterdam-West. LCK was een fusieclub, de letters staan voor Landlust-Columbia Combinatie. Zoals meestal bij fusies waren eind zeventiger jaren twee met ledenverlies kampende verenigingen samengegaan om als levensvatbare schaakclub verder te kunnen gaan. [Terzijde: De in oudere Amsterdamse schaakkringen nog niet vergeten heer Ansingh, werd zelfs op gevorderde leeftijd, jaar op jaar gevierd als clubkampioen. Als ik mij goed herinner vertelde Johan van Hulst me dat hij met heer Ansingh nog om het kampioenschap van Amsterdam heeft gestreden.]

De levensvatbaarheid van een schaakvereniging staat of valt ongetwijfeld met een bepaald minimum aan actieve leden, leden die regelmatig op de interne clubavond verschijnen. Geringe deelname aan de interne competitie betekent onvermijdelijk dat clubleden elkaar in een seizoen meerdere keren tegenkomen of dat clubleden van zeer ongelijke sterkte regelmatig tegen elkaar moeten spelen. Het behoeft geen uitleg, beide situaties zijn niet bevorderlijk voor het schaakplezier. Een aantal leden raakt geneigd om de clubavond maar over te slaan. Het bezoek op de clubavond en de animo van resterende leden daalt daarmee verder. Uiteindelijk worden actieve leden papieren leden en papieren leden verdwijnen ten langen leste uit het clubschaak. Een vicieuze cirkel in optima forma.

Begin jaren tachtig, na nogmaals een fusie met een vereniging waarvan ik de naam niet meer weet, was dit precies de situatie waarin LCK was beland. Hooguit tussen de twintig en dertig bezoekers per clubavond. Van Landlust was allang geen sprake meer, eerder van landerigheid. Ik herinner me nog heel goed hoe groot, na verwerking van een licht schuldgevoel over mijn desertie van LCK, mijn opluchting en vreugde was om bij Caïssa (weer) lid te zijn van een bloeiende schaakvereniging met een goed bezochte clubavond. Medio jaren tachtig was de animo voor de clubavond van Caïssa zelfs zo groot dat er vaak een tweede zaaltje nodig was.

Eind jaren tachtig fuseerde mijn oude club LCK opnieuw met weer een andere schaakclub nog veel verder in Amsterdam-West. Geheel toepasselijk werd deze nieuwe drievoudige fusieclub omgedoopt tot SV 'de Combinatie'. Inmiddels is er ook aan deze laatste poging tot voortbestaan een definitief einde gekomen. 'de Combinatie' komt niet meer voor in de lijst van schaakverenigingen van de SGA.

Het verenigingsleven, of het nu schaak of korfbal is, kalft af in onze atomiserende en op hyperindividuele consumptiepraktijken georiënteerde samenleving, zo stellen we cultuurpessimistisch vast. Maar in het schaakleven is er natuurlijk nog wel iets meer aan de hand.

Martin, mijn oude schaakmakker op het terrasje aan de Prinsengracht maakte destijds bij LCK deel uit van een vriendenclubje van gewiekste schakers, waar ook Gerard en Adje bij hoorden. Vaak kwam je het clubje in wisselende samenstelling tegen op alle bekende schaakplekken, schaaktoernooien etc. in de stad. En in de loop van de jaren negentig waren Martin en Gerard ook al tot Caïssa toegetreten. Helaas hebben we ze niet vaak gezien op de clubavonden. Na enkele jaren alleen extern te hebben gespeeld hebben ze Caïssa verlaten.

Vorige week was het voor het eerst in lange tijd dat ik Martin weer zag. Hij leefde nog en hij oogde prima en tevreden. Op mijn vraag waarom ik hem nooit meer in het schaakleven tegenkwam (dit geldt trouwens ook voor de andere leden van dit clubje voormalige schaakactievellingen) zei hij: 'Ik schaak tegenwoordig thuis, bij ICC, de schaakclub op het Internet.' 'Leuk', zei ik, want dat dat leuk is weet ik inmiddels zelf ook wel. 'Maar ja, Martin, dat is toch wel heel vervelend voor het verenigingsleven als enthousiaste schakers als jij alleen nog maar thuis achter de computer zitten te schaken.' 'Fuck het verenigingsleven', zei Martin hardvochtig. 'Dat clubschaak waar je zo'n hele avond met één partij bezig bent, daar heb ik geen zin meer in. Tegenwoordig speel ik vluggertjes van drie minuten. Winnen is altijd leuk. En als je verliest hindert dat niet. Dan snel weer het volgende potje. Voor je het weet zit je zo elke dag uren achter je PC, het ene potje na het andere te spelen.' 'Dat is het dus, hoe meer er wordt geschaakt, hoe minder het met schaken te maken heeft en hoe moeilijker de schaakclubs het krijgen.' Zo dacht ik tobberig. We namen nog maar een biertje. **EL**

Dit nummer: wederom bevelen wij de geweldige zoektocht van Niek Narings naar de waarheid over het Koningsloper-Gambiet van harte aan. En kijkt u eens hoe onze nieuwe clubkampioen Micha Leuw lange tijd op de been bleef tegen grootmeester Yasser Seirawan. Wat u *niet* aantreft is de rubriek 'Partijen van de maand'. Dat komt doordat wij niets van u mochten ontvangen. Gewoon niets. Schroom toch niet!, stuur liever een partij in! Bedenk, lezer, dat u zich in een bijzondere positie bevindt. U bent namelijk niet alleen lézer van dit blad; u bent ook de maker ervan. Wij verzamelen alleen maar, zeuren u noodgedwongen eindeloos aan het hoofd (anders krijgen we sowieso niks) en drukken vervolgens af. Dank dus aan degenen die ditmaal CaïssaNieuws 401 mogelijk hebben gemaakt: de schrijvers. **JH**

VAN DE VOORZITTER

Leo Oomens

Terugblik op het afgelopen jaar

Het seizoen is om. De zomercompetitie is in volle gang. Was het een goed jaar?

Twee teams zijn gepromoveerd, het 7de en het 6de. Die vinden daardoor aansluiting bij het 5de. Mooi dus. Het 4de is vergeten te promoveren en er zit dus nog steeds een gat tussen het 4de en het 3de. Jammer. Nog steeds vinden veel clubleden het vervelend om twee klassen terug te moeten als ze niet worden geselecteerd voor het derde. Begrijpelijk, maar ook een beetje flauw. In de externe competitie spelen we voor het clubbelang. Hoe sterker we een team kunnen maken, hoe meer kans op promotie. Verleden jaar hadden we een groot potentieel aan spelers voor het derde. Maar die konden we niet allemaal opstellen. De overgeblevenen maakten echter nogal bezwaar tegen opstelling in het vierde. Was dat niet zo geweest, dan hadden we een nóg sterker vierde kunnen opstellen. Zelfs in de wat zwakkere bezetting die nu gerealiseerd moest worden, is promotie bijna gelukt. Laten we zorgen dat het vierde komend seizoen wél naar de eerste klasse promoveert.

Intern is Micha onbedreigd kampioen geworden. In beide helften was hij de beste. Gelukkig was Albert wel bereid om samen met hem de uiteindelijke dubbelsimultaan te spelen. Leuk, ook door de botsing tussen twee speelstijlen, een samenwerking zoals bij van Nistelrooy en Kluivert als het ware. Hoewel er daardoor wel eens wat misging in hun partijen haalden Micha en Albert toch nog een acceptabele score. Voor een volgende keer zullen we er goed aan doen de spelregels waar we vanuit gaan expliciet mee te delen. Bijvoorbeeld: wat zijn precies de mogelijkheden voor de simultaangevers om terug te komen op een al gedane zet. Daarover onstond nu een ongelukkig verschil van mening.

Het gaat bij een club als de onze voornamelijk om de sportieve resultaten. Externe en interne competitie, persoonlijke ratings, enz. Maar een club is meer dan een faciliteringsinstituut. Heel ideaal gezien is het een verband waarin niet alleen sportieve rivaliteit tot uitdrukking komt, maar ook onderlinge verbondenheid, kameraadschap, vriendschap. Die uit zich in de sfeer op de clubavonden. Gezelligheid. Het bestuur prijst zich gelukkig dat de sfeer op de clubavonden over het algemeen goed is. Het beleid van het bestuur is er op gericht dat zo te houden. De club is óók een verzameling individuele leden met wie het in de privésfeer goed gaat of minder goed gaat. Met die privésfeer bemoeit het bestuursbeleid zich in principe niet. Maar we kunnen wel blij zijn om de gezinsuitbreidingen die zich bij een aantal clubleden heeft voorgedaan. En we leven mee met de gelukkig niet vele ongelukken die zich voordoen. Het tragische overlijden van Arjuna afgelopen jaar was zo'n

ongeluk. Daartegen weegt de promotie van twee teams nooit op.

Een alternatief voor het Funschaak

Tegen het woord funschaak had Jeanne ernstig bezwaar. Over het funschaak zelf zijn de meningen al jaren verdeeld. Op de vorige Algemene Leden Vergadering was nog een ruime meerderheid te porren voor voortzetting van zo'n ontspannen evenement. Funschaak is een aantal jaren geleden in onze club geïntroduceerd als middel om de leden de kans te geven ook eens op een wat andere manier met elkaar te strijden en samen te werken dan in het reguliere schaken gebeurt. Dat leek nodig omdat we toen juist een aantal jaren van teruglopend ledental en teruglopende deelname aan de clubavonden achter de rug hadden en een onaangename sfeer met ruzieachtigheid als ondertoon. Nu lijkt dat onvoorstelbaar ver weg. We zijn dat gelukkig helemaal vergeten. Maar in de veranderde omstandigheden is de toen gevoelde noodzaak om met behulp van funschaak wat aan de stemming in de club te doen, ook verdwenen. En behalve met de stemming op de ALV geven de leden ook met hun voeten uiting aan hun mening over het funschaak. We moeten erkennen dat uit de geringe opkomst blijkt dat de belangstelling voor funschaak niet groot is. Veel leden willen liever gewoon schaken, of vluggeren. Laten we dus iets anders doen. Binnen het bestuur is geopperd om de eerste speeldag van januari te wijden aan een speciaal toernooi waarop wél gewoon geschaakt wordt, maar buiten het verband van de interne competitie. Bijvoorbeeld een thematoernooi waarbij op alle borden vanuit een zelfde openingsstelling wordt gespeeld. Ofwel in partijen van gewone lengte ofwel rapid. Idee? Bij een eerste rondvraag had Micha een ander voorstel: kunnen we niet randomchess spelen? (Mij lijkt dat dat vooral leuk is voor Micha en nog wat topspelers, maar minder voor lagere spelers.) Omdat de kalender zo overvol zat zijn we een aantal jaren geleden overgegaan van een snelschaaktoernooi over twee avonden (tien minuten) naar vijfminuten-vluggeren op een avond. We hebben nu de funschaakavond over. We kunnen er dus over denken om weer terug te keren naar tienminutenpartijtjes verdeeld over twee avonden. Ten slotte zouden we ook gewoon interne competitie kunnen spelen. En als er een onverwachte storm opsteekt in de club, kunnen we ook nog gewoon doorgaan met funschaak. Ik zet de mogelijkheden nog even op een rij: 1) themaschaak 2) randomnesschaak 3) snelschaken 10-minuten 4) extra speelavond interne competitie 5) funschaak Het bestuur zal in het vergadernummer van CN komen met een voorstel dat op de ALV kan worden besproken. Voor een definitieve uitwerking hebben we dan nog tot december de tijd. Maar begin maar al met na te denken waar uw voorkeur naar uit gaat. □

VAN DE PENNINGMEESTER

Frans Oranje

De Bar, oh, die Bar!

Bijna allemaal hebben we er mee te maken: de bar van onze schaakvereniging. Voor koffie en thee, bier en fris, snoep en wat er allemaal nog meer is. Dat is niet het enige, al een paar jaar zorgen de inkomsten van de bar ervoor dat de contributie niet verhoogd hoeft te worden. Om die bar te laten draaien zijn mensen nodig. We kennen allemaal Suzanne, die de belangrijkste motor is voor het functioneren van de bar. Ze doet dat uiteraard niet voor niets en u waardeert dat allemaal door van tijd tot tijd iets extra's te geven. Omdat we vorig jaar goedkoper zijn gaan inkopen, hebben we dit jaar alweer een positief saldo op de jaarrekening (vorig jaar nog • 2400 negatief). En dit danken we weer aan onze voorzitter Leo Oomens die praktisch iedere week naar Makro en Albert Heijn toog om de bar te

bevoorraden. Leo deed dat geheel vrijwillig en onbaatzuchtig. Dank en Hulde. Maar inmiddels heeft Leo zijn auto verkocht en zijn wij van nu af aan verstoken van aanvoer van de zo broodnodige voorraden. Wij zoeken dus iemand met een auto, die bereid is om wekelijks de boodschappen te halen. Dat is alles. Als alternatief, en dat zal nu in ieder geval voorlopig weer van toepassing zijn, moeten we alle boodschappen bij Albert Heijn halen met de winkelwagen. We zoeken dus mensen, die dat alleen of met zijn tweeën willen doen. Het is een kwestie van organiseren en goede afspraken maken. Alle inlichtingen zijn verder bij mij of het bestuur te verkrijgen. Wij zullen u dankbaar zijn!

VAN DE SECRETARIS

Peter van der Werf

Aangemeld als Caïssalid hebben zich sinds 18 december 2003 de volgende leden (dit onderdeel wordt weer in het leven geroepen, we lopen dus even wat achter):

Allaert Troost, Wilfred Oranje, Karol Lesman, Lance Oldenhuis, Jan Nunnink, Koen Hoffer, Danza Onvlee (adspirant), Robert Drenth, Jeroen Westera, Anne van Omme, Danny de Haas.

Niet langer lid zijn:

Arantes Adamson, Stefan Steemers (naar donateurstatus, hetgeen inhoudt dat Caïssanieuws verstuurd blijft worden), Waldemar Moes, Evert Schimmel, Karim Farhouni, Gerard Mulder, Lennaart Sirag en Diane Sopacua .

Caïssa telt op dit moment 116 leden.

Erratum

Door een onoplettendheid van de redactie is de partij Sjors Broersen - Hajo Jolles, gespeeld op 6 maart tijdens de wedstrijd Caïssa 1 -De Eenhoorn, niet in CN 400 opgenomen. Onze excuses daarvoor. We maken het goed door hem alsnog te plaatsen.

Sjors Broersen - Hajo Jolles

1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Pc6 5. Pf3 Ph6 6. a3 f6 7. exf6 gxf6 8. Ld3 Pf7
9. Lc2 e5 10. dxe5 fxe5 11. c4 dxc4 12. De2 Le6 13. Pd2 b5 14. Pe4? (b3) Le7 15.
Pc3 Pd4 16. Dd1 0-0 17. 0-0 Lg4 18. Le4 Pd6 19. Ld5+ Kh8 20. De1Lxf3 21. gxf3
b4 22. axb4 cxb4 23. Pa4 DIAGRAM
23..Pc2? (23 ... e4! 24. Lxe4 Pxe4 25. Dxe4 Pxf3+ 26. Kg2 [26. Kh1 Dd6] Dd6 27.
Th1 Ph4+ 28. Kf1 Dd1+ 29. De1 Tf2+! en mat) 24. De2 Pxa1 25. Lh6 Pb3? (... Pf7)
26. Lxf8 Lxf8 27. Lxa8 Dxa8 28. Dxe5+ Kg8 29. De6+? (Dg3+ remise) Pf7 30. De4
Dxe4 31. fxe4 Pd2 32. Td1 Pxe4 33. Td4 P4d6 34. Pc5 Lg7 35. Tg4 Pe5 36. Tg5
Pf3+ 0-1

DE EXTERNE COMPETITIE

Caïssa 1 (KNSB 2e klasse)

Harde Sport

(Bloemendaal-Caïssa 1, 27.03.04)

Niek Narings

Zelden was de schaaksport harder dan op die zonnige zaterdagmiddag vlak naast een uitnodigend Haarlems weiland waar sommigen van ons meteen in wilden gaan huppelen. Na de eerste tijdscontrole was er geen vuiltje aan de lucht en minstens vier en een half punt leek ons deel te gaan worden in de topper tegen koploper Bloemendaal, die we met een overwinning konden bijhalen. Ron en invaller Paul hadden het niet gered tegen respectievelijk ome Lex Jongmsa en de Bloemendaalse topscorer Schoehuijs. Daar stonden overwinningen tegenover van Hugo en Niek. De eerste hoefde niet al te veel te hengelen voordat hij beet had, want hij wist ons nevenlid Jan Peter van Zandwijk in een Grünfeld danig van z'n stuk te brengen. Uw verslaggever mocht als ervaringsdeskundige en spijtoptant Benjamin Go overtuigen van de nadelen van de Aljechin, hetgeen aardig lukte. Bij deze 2-2 tussenstand was Hajo wel flink aan het balen, want hij had z'n mooie stelling verprutst door de eenvoud, maar vooral een bepaalde tactische wending, uit het oog te verliezen. Het resulteerde in een nul en het aanhoren van flinke praat van patser Duijn. Maar niet getreurd, Coen en Avni stonden duidelijk gewonnen en Micha's stelling werd als minstens remise ingeschat. Avni had twee pionnen meer in een dame-eindspel met z'n koning veilig afgeschermd. Dat moest kunnen. Maar Avni heeft het dit seizoen niet op eindspelen. Daar waar hij in het verleden met een aantal schier onmogelijk geachte ontsnapingen uit verloren eindspelen een reputatie opbouwde als 'Avni de magiër', moet hij zich dit jaar telkens weer voegen naar die andere, net zo dramatische maar minder aanlokkelijke rol in het verhaal van de onwaarschijnlijk ontsnapping.

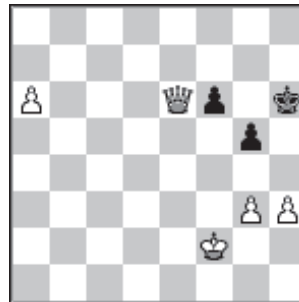
Avni Sula - Burggraaf, J.T.

Vele zwarte schaakjes hadden Avni al als een zwerm muggen lastiggevalen en twee pluspionnen werden er één. Ook kon zijn Koning zich niet langer verschansen. Zou het nog te winnen zijn? De koningsmars moest uitkomst bieden, dat was duidelijk. Zie het diagram.

1.Kf3 Dh1+ 2.Kg4??

Maar niet zo! Wit kon het nog proberen met 2.Ke2 Dg2+ 3.Kd3 Dxc3+ 4.Kc4, maar na 4...Kg6! lijkt de winst moeilijk te realiseren.

2...Dd1+ 3.Kf5 Df3# mat! 0-1

En terwijl Bloemendaal een orgastisch moment van euforie beleefde werd het even heel stil in het Caïssa-kamp.

Is hier Karma in het spel? Geen idee, maar misschien is het wel een fase in Avni's ontwikkeling van ruwe bolster tot een

uitgebalanceerde schaker. De chaos regeert minder dan voorheen en dan zijn technische eindspelkluisen meer aan de orde van de dag. Maar als Avni dat gaat lukken komt hij ongetwijfeld sterker terug dan ooit tevoren. En terwijl de uitgespeelden zich aan de bar aan het verzoenen waren met het einde van de titelaspiraties ging het gevecht tegen de victorie ruikenden onverdroten verder. Coen en Micha waren in hun eindspelen stevig aan het worstelen. Coen had al snel in de partij met zeer actief spel materiaal gewonnen in de vorm van een Dame tegen een paar stukken maar had nog een zware klus tegen de hevig tegenspartelende Gerard Rill. De langste adem was echter voor onze koene strijder, die zijn gebrek aan wedstrijdritme andermaal uitstekend wist te camoufleren. En zo moest Micha's partij de beslissing brengen. Onze held op sokken stond lange tijd iets beter in een eindspel met torens en paard tegen een loper. Het leek remise te worden maar de afwezigheid van Albert, onze hoeder van de remise-marge liet zich gelden en het was uiteindelijk tegenstander Bakker die na een moment winstkansen gehad te hebben alsnog de draad kwijtraakte. Zo leidden louter overwinningen en nederlagen naar een gelijk spel, waarmee onze promotiekansen naar het rijk der onwaarschijnlijkheden zijn verhuist. Het rijk waarvan wij allen steeds weer de scheppers blijken te zijn... ☐

Bloemendaal	2149	-	Caïssa	2148	4	-	4
1. Lex Jongmsa	2221	-	Ron Nep	2236	1	-	0
2. G. Rill	2150	-	Coen Janssen	2175	0	-	1
3. B. Go	2157	-	Niek Narings	2192	0	-	1
4. Erik Schoehuijs	2167	-	Paul Schipper	2039	1	-	0
5. J. Bakker	2183	-	Micha Leuw	2155	0	-	1
6. Jan Peter vZandwijk	2130	-	Hugo van Hengel	2129	0	-	1
7. J.T. Burggraaf	2096	-	Avni Sula	2112	1	-	0
8. R. Duijn	2086	-	Hajo Jolles	2143	1	-	0

Caissa 1-Fischer Z (17.04.04)

Albert Riemens

De voortekenen waren ongunstig; een grieperige Hajo, bij Micha had het bier niet gemaakt, Coen had een nachtbrakend feest beleefd, Albert net van vakantie terug, Fischer Z praktisch compleet en tot overmaat van ramp kwam, of all people, Hugo te laat. Dit kon niet goed gaan.

Bij Fischer Z zitten 3 ex-Caïssanen van wie Robbert van 't Kaar wel de meest roemruchte is. Zijn facie siert zelfs het eerste A4-nummer van CaïssaNieuws. Dit soort zaken maakt een derby nog complexer dan die al is. Moet je de afvallige laten weten dat deze een apert onjuiste keuze heeft gemaakt of toon je grootmoed en hoop je dat de leeuw in het juiste hol terugkeert?

De eerste uren verliepen vlotjes:

Casper Blauw - Niek Narings: In het kader van de ongelukkige voorbereiding was er mogelijk één Caïssaan wiens voorbereiding voortreffelijk was. Tot de 5e zet kwam immers de gewenste volgorde van de Blackmar-Diemer op het bord. Met de briljante manoeuvre Dd6-g6 werd de ongelukkige ontwikkeling van wit tot verklaring gedwongen en na 13 zetjes konden de stukken in het doosje. Ja waarde lezers, het niveau van Caïssa heeft een vlucht genomen, wees zuinig op je zetten, 13 in een dozijn is voldoende. En zo gaf de onnavolgbare teamleider wederom het voorbeeld. Hierbij de partij met Niek's commentaar.

Blauw, Casper - Narings, Niek
KNSB 2B Amsterdam (8), 17.04.2004

1.d4 Pf6 2.Pc3 d5 3.e4 Pxe4 [Na 3...dxe4 4.f3 onstaat een echt Blackmar-Diemer Gambiet, maar ik ruil lieLer alvast een stuk.] **4.Pxe4 dxe4 5.Lc4** [5.f3 e5 6.dxe5 Dxd1+ 7.Kxd1 Pc6 8.Lb5 Ld7 is niet echt waar de witspelers in deze variant op uit zijn.] **5...Pc6 6.c3 e5 7.d5 Pe7 8.Db3 Dd6!** Na een lange denksessie. Het mooie van de zet is dat er vele doelen gediend worden: d6-d7 wordt tegengegaan, op een Lb5 schaak kan ook als het paard van e7 vertrokken is altijd c7-c6 volgen en het veld g6 komt beschikbaar vanwaar g2 en e4 onder schot genomen kunnen worden terwijl f7 en c6 gedekt blijven. **9.f3 Dg6** (diagram)

10.Kf1 Pf5 11.fxe4 Pd6 12.Pf3 [12.Ld3 f5] **12..Dxe4 13.Ld3??** Hoe verklaar je zoiets? Casper had de zet al in een eerdere fase gepland en gezien dat de zwarte Dame weinig goede velden meer ter

beschikking zouden staan. Zou hij gewoon te veel briden? **13..Dxd3+** Ik moet zeggen: zelden trof ik een

aardiger tegenstander die net zo'n blunder gemaakt had. Zou dat ook door het briden komen? **0-1**

Zoals aangegeven was **Coen Visser** flink doorgezakt en wist de teamleider dit met bord 8 te waarderen. De tegenstander van Coen wist één en ander ook op waarde te schatten, en al vlot vloog de ene na de andere pion het bord af, waarna op routine het geheel werd uitgeblazen. Weten we eindelijk waarom de schakel tussen het Zaanse en Amsterdam de Coentunnel heet. Geen licht aan het einde.

Albert Riemens - Peewee van Voorthuijsen: Met zo'n uitgebreide naam had ik niets op internet teruggevonden wat maar enigszins leek op een partij van PW. Met 2. c3 op Siciliaans is dat ook niet nodig want je komt altijd ietsje beter te staan. Helaas was ik dermate van slag na een uitbundige zonne-expositie in de Algarve (en meer van alles wat je in Nederland normaal gedoseerd krijgt) dat de zetten slechts mondjesmaat doorsijpelden. Met 20 zetten in 7 minuten tegen 40 (stand virtueel 3-0) werd tot de onvermijdelijke wapenstilstand besloten.

Zo stond het dus 2½ - ½, met Hugo in prettige situatie verkerend:

Hugo van Hengel - Bram van Dijk: Een agressieve openingsopzet leidde al gauw tot de T-bonevariant van het +2 (pion) toreneindspel. In een stelling waar menig schaker naar een alcoholische verversing zou grijpen wist Hugo het ultieme concentratiedrankje te bemachtigen: thee. Onbetwist ook: al gauw vloeiden de meest fantastische varianten over zijn lippen en wij hingen eraan. De virtueuze doorloop naar rij 8 (met VIP-arrangement) liet niet lang op zich wachten.

3½ - ½. In euforische toestand bood ik de teamleider aan het verslag te maken. De overwinning smaakte reeds zoet en de lofzang op het Caïssa-arsenaal zou lang en waarderend zijn, nimmer had Amsterdam een beter team aanschouwd dan de godenzonen van Caïssa 1. Het weer was lekker en de eerste blikjes van het juiste merk schoven naar binnen. Mijn humeur werd dermate goed dat zelfs het discutabele boekenaanbod in het aanpalend stalletje van ons Godshuis een bovengemiddelde kritiek scoorde.

Hoe bedriegend kan de nakende overwinning zich verhullen. Het zou verboden moeten worden. Het tergend lange wachten was begonnen, wie kon bevroeden dat met elk resultaat de donkere wolken nog dreigender op onze arena zouden neerdalen, het leek wel herfst. Een thriller van de meest gemene soort.

Het begon met **Avni Sula**. Met Avni weet je het nooit, is het nacht of dag, vriest of dooit het, licht aan of uit, goede of slechte stelling. We panikeerden dan ook niet toen Avni wat slechter stond, een tweede pion offerde voor (vaag) initiatief. Het was echter tevergeefs, some years are good, some years are bad en dit jaar zit het niet mee voor Avni. Volgend jaar ongetwijfeld wel.

3½-1½ dus, geen man over boord.

Aran Köhler - Micha Leuw: Het had al duidelijk moeten zijn toen ik Aran in serene rustpose in de tram tegenkwam (I can see clearly now met zonnebril of iets dergelijks). Dit was niet de Aran van de abominabele KNSB-score in de afgelopen maanden. Waar het voorheen onmogelijk heette dat deze twee heren een fatsoenlijke positionele partij componeerden, werd nu een magistraal toernooi uitgemolken waar Dvoretzky (ja hij weer) een puntje aan kon zuigen. Helaas in het nadeel van onze Micha en dat is balen.

3½-2½, het eerste donker tussen helder licht wordt pijnlijk zichtbaar. Het licht derde niet maar nu werd het tijd om de zonnebril op te zetten.

M. Veldt - Ron Nep: Na spannende tijdnoed leek het remise-achtig (in the eyes of some), immers de ongelijke lopers waren aanwezig met zware stukken als toetje. Het leek alsof beide spelers wilden winnen, zonder respect voor klassieke basisregels van het edele spel. Het was dan ook pardoos dat Ron slachtoffer werd van een onderste rij- val. Het gebrek aan spelritme speelt ongetwijfeld de hoofdrol in de vormdip van Ron. Tijd om in juli het retro-Lost Boys, omgedoopt tot Amsterdam Chess Tournament, te frequenteren en daarna als herboren schaakgod de arena te betreden. Caïssa for ever!

Tja 3½-3½, hoe spannend kan het zijn?

Het waren de ware Caïssa-tijgers **Hajo Jolles en Robbert van het Kaar** die de apotheose verzorgden. Een eindspel met toren, paard en ongelijke lopers leek vlak na tijdnoed redelijk evenwichtig hoewel er voldoende spel was om het geheel voort te zetten. Wellicht verzwakt door zijn griepigheid verloor Hajo langzaam de greep op de stelling. In lijn met het wedstrijdverloop verkeerden wij tussen hoop en vrees. Toen het KO-kwartiertje aanbrak, was de afloop allerminst zeker. Nog immer was onze man in de verdrukking, maar het ware heldendom kun je bereiken door in zware tijden het beste in jezelf boven te halen. De verdediging was stug en toen Hajo onverwachts een kwaliteit won was het materiaal te ver uitgedund om nog te kunnen winnen. De 4-4 was echter wel binnen en toen we later vernamen dat beide koplopers hadden gewonnen, het kampioenschap niet meer bereikbaar, konden we terugkijken op een prachtige derby met een mooi slotakkoord. □

Caïssa	2160 - Fischer Z	2137 4 - 4
1. Niek Narings	2192 - Casper Blaauw	2246 1 - 0
2. Albert Riemens	2137 - Peewee vWoorthuijsen	2259 ½ - ½
3. Micha Leuw	2155 - Aran Köhler	2190 0 - 1
4. Hugo van Hengel	2129 - Bram van Dijk	2127 1 - 0
5. Ron Nep	2236 - Maarten Veldt	2177 0 - 1
6. Hajo Jolles	2143 - R.H. van 't Kaar	2123 ½ - ½
7. Avni Sula	2112 - Jeroen Kroos	1998 0 - 1
8. Coen Janssen	2175 - Rein Barendregt	1979 1 - 0

Matten in Noord

Nieuwendam 1 - Caïssa 1 (15 mei 2004)

Niek Narings

Voordat er een robbertje uitgevochten kon worden moest eerst Pa Niek weer eens in actie komen. Hij had het onheil al over zich uitgeroepen door iedereen op eigen gelegenheid de lange gevaarlijke tocht naar verzorgingshuis De Die te laten ondernemen. Albert Riemens trof hij als eerste zoekend naar Loenermark 900, Coen Visser zat er voor de deur en Ron Nep en Avni Sula zaten zelfs al comfortabel op het terras in het zonnetje te wachten op wat komen zou. Het zal u niet verbazen dat ook Hajo Jolles spoedig acte de présence zou geven. Maar waar bleven de bengels? Terwijl binnen de klokken geactiveerd werden bereikte buiten Pa Niek allereerst z'n jongste telg Hugo van Hengel. Deze bleek een kaart zonder straatnamen van het internet geplukt te hebben en ergens aan de Meeuwenlaan op een belletje van Pa aan het wachten te zijn. Na Hugo op weg te hebben geholpen werd het tijd voor z'n favoriete schoffie Micha Leuw. Deze solliciteert alle enige tijd naar de status van betrouwbare volwassene en om hem een kans te geven van z'n

zorgvuldig opgebouwde reputatie van kwajongen af te komen belt Pa de belhamel niet standaard meer z'n bed uit. Deze aanpak leidt tot hoopgevende resultaten. Dit maal bereikte Pa Niek kwart over één per mobiel Michaos terwijl deze al richting CS aan het snellen was. Een taxi vanaf de pont bracht uitkomst en om 13.50 fladderde hij al in volmaakt ongedouchte toestand en met dus nog 10 minuten speling de speelzaal binnen. Pa Niek's hart juichde: voor de negende maal dit seizoen waren alle eendjes bijtijds op het droge. Met zijn voornaamste taak volbracht kon de wedstrijd tegen Nieuwendam werkelijk een aanvang nemen.

Alhoewel Pa Niek met beladen woorden per E-mail de eerstelingen van het gewicht van deze wedstrijd had proberen te overtuigen kon het predikaat *om des keizers baard* moeilijk ontlopen worden. Alles is dan een beetje anders zoals Albert na afloop volmondig beaamde. Hij moest toegeven dat hij deze ronde had willen winnen. Zoals bekend schrijft Ome Albert's grote boek van Normen en Waarden echter voor: "Gij zult niet willen winnen" (opus 5, vers 17). En zo kreeg hij de kous op de sok tegen de verschrikkelijke Barry Brink, die niet in de war raakte van de paardendans Pb8-d7-b6-c8-a7-b5 waarmee Albert z'n tegenstanders in de Benoni tracht te

hypnotiseren. Op de valreep kon hij daarmee zijn seizoen niet ongeslagen beëindigen. Een 50% score aan de hoge borden doet nochtans niet vreemd aan voor onze rots in de branding. Alhoewel Micha even hoopte zijn flitsende optreden van die dag te bekronen door als eerste klaar te zijn was het toch Ron, die deze eer te beurt viel. Een rustige opening leidde tot een spoedig einde toen tegenstander Beugel dacht een opstoot in het centrum te kunnen plaatsen, die bij nader inzien gewoon een pion verloor. Ron herstelde zich hiermee van een mindere serie partijen en eindigde het seizoen op min 1. Micha volgde spoedig na een voorbeeldig partijtje waarin hij zich niet liet verleiden door scherpe varianten die hij gezien zijn tijdachterstand en algehele conditie toch niet kon uitrekenen. Een gelukte siciliaan werd eenvoudig uitgeschoven á la Rik Lith. Micha kwam daarmee op 5 uit 9 een score die gezien het gebruikelijke aanvangstijdstip als redelijk betiteld kan worden. De punten bleven binnenstromen toen Niek eindelijk een mat gevonden had nadat hij Cor Croese in een siciliaanse Grand-Prix aanval al spoedig in de ringen had geduwd (zie partij). Daarmee zette hij de kroon op zijn moeilijk te overtreffen seizoen (7½ uit 9). Het dragen van de zware verantwoordelijkheid van het teamleiderschap lijkt de voormalige flierefluiter geheel niet te deren. Volgend jaar zal hij ook nog eens de toorts van een ego-strelende ELO met zich meedragen en zullen nieuwe contouren van zijn sprong voorwaarts zichtbaar worden. Het andere puntenkanon van dit seizoen is Coen, die zich ditmaal na een veelbelovend begin koest hield, hetgeen leidde tot een remise en een seizoenscore van 6½ uit 8. Niet gek voor de verder weinig spelende Caïssa-debutant die zich na gedane zaken maar weer eens naar een feestje spoedde. Ondertussen was Hugo vele malen dameruil uit de weggegaan omdat hij per se op mat wilde gaan spelen. Er was wel een stem in hem, die zei: "Kijk nou uit!", maar zodra hij aan zet was regeerde de drieste aanvaller zijn gedachten, ditmaal zonder resultaat. Pa Niek kon Hugo dit slippertje echter wel vergeven want met 6 uit 9 op steeds hogere borden was het niet knullig wat Hugo dit seizoen liet zien. Bovendien scoorden Avni en Hajo al snel de laatste punten van het seizoen. Avni was met wit weer eens met een stevige partij bezig en zijn tegenstander was allang blij de tijdcontrole gehaald te hebben. Dat mocht van Avni, want op de 41^e zet was het meteen schaakmat! Lekker om nog even een puntje te scoren voor Avni die een ongelukkig seizoen afsloot op 3 uit 9. Hajo tenslotte speelde een partij waar Pa Niek weinig van begreep. De winst vergoedde veel. Hajo kwam daarmee op een redelijke 5½ uit 9. Zo waren we vroeger klaar dan ooit, eindstand 2½ - 5½ in ons voordeel. Aldus geschiedde. Het eerste is op 13 matchpunten geëindigd op een maximum van 18. Tegen de mindere goden werd slechts één punt gemorst, maar in de confrontaties waar het er om ging stonden we niet op scherp: twee gelijk en een nederlaag. Net niet genoeg dus. Volgend seizoen zullen we wederom trachten de terugkeer naar het walhalla van de 1e klasse te bewerkstelligen. □

Nieuwendam 1	- Caïssa 1	2½ - 5½
Cor Croese	-Niek Narings	0 - 1
Barry Brink	-Albert Riemens	1 - 0
Frank v/d Velpen	-Coen Janssen	½ - ½
Ed Baarslag	-Hugo van Hengel	1 - 0
Martin Beugel	-Ron Nep	0 - 1
Wim G. de Schipper	-Micha Leuw	0 - 1
Peter Th. Sassen	-Avni Sula	0 - 1
George Gijsen	-Hajo Jolles	0 - 1

Niek Narings – Cor Croese

1.e4 c5 2.♘c3 ♘c6 3.f4

Ik vreesde de Svesjnikov die Cor speelt en besloot mijn oude vertrouwde Grand-Prix aanval weer eens van stal te halen.

3...g6 4.♘f3 ♙g7 5.♙b5 ♘d4 6.0-0 a6 7.♙c4 Dit leidt vrij geforceerd tot een variant die ik eerder gespeeld heb, met het enige verschil dat zwart Tb8 extra heeft gespeeld. Het alternatief is 7.Ld3 of 7.Le2.

7...b5 8.♙d5 ♚b8 9.d3 e6 10.♙b3 ♘e7 De manier om van de extra zet Tb8 gebruik te maken is 10...a5 11.a4 ♚xb3 12.cxb3 waarna zowel de witte als de zwarte stelling enige gaten bevatten. Een mogelijk vervolg is: 12...bxa4 13.bxa4 d6 (13...♙a6 14.♚f2 ♚b6) 14.d4 ♙a6 15.♚f2 Het ziet er eigenlijk wel goed uit voor zwart, dus misschien is 7.Lc4 niet goed.

11.♘xd4 cxd4 12.♘e2 f5 13.♚e1 fxe4?

Zwart geeft vrijwillig het strategisch zeer belangrijke veld f5 op.

14.dxe4 0-0 15.♙d2 ♘c6? Zorgeloos spel zou dit genoemd kunnen worden. Ik begreep pas na een minut of 10 dat ik hier gewoon f5 kan doorzetten. Dat had ik niet durven hopen.

16.f5 gxf5 17.exf5 ♔h8 18.♚g3 De toren op b8 is nu een aantrekkelijk combinatie-detail. **18...♙e5 19.♙f4 ♙xf4 19...♚xf5 20.♙xe5+ ♚xe5 21.♚xd4!**

20.♚xf4 e5

diagram

21.f6! Een lekkere tussenzet.

21...♚g8 22.♙xg8 ♚xg8 23.♚g4

Jammer. De triomfmars van de f-pion had volmaakt geweest na 23.f7 ♚f8 24.♚g5 ♙b7 25.♚f6+ ♚g7 26.f8♚+ met torenwinst.

23...♚f8 24.♚f1 Nog een kans: 24.f7! ♙b7 (24...♚xf7 25.♚f1 met ondekbaar mat.) 25.♚f1 met vreselijke aanval.

24...d6 25.♚g7 ♙e6 26.♘h4 ♙g8 27.♚c7 ♘d8

28.♚g4 Ik raakte enigszins gebiologeerd door het matgeven op g7. Gevaarlijk kan dat zijn.

28...♘f7 29.♚g3 ♚h6 30.♘h5 ♚e3+ 31.♔h1 ♚g5 32.♚xg5 ♘xg5 33.f7 eindelijk! ♙xf7 34.♚xf7 ♘xf7 35.♚xf7 ♚c8? 36.♘f6

Wordt het toch nog mat op h7. **1-0**

*Caïssa 2 (KNSB 3e klasse)***Het Tweede haalt uit****Caïssa 2 1979 - Philidor Leiden 2** (17 april 2004)**Tom Spits**

“Met Jan Veenis”. Ik hoor de stem van de KNSB-notabel wonderbaarlijk genoeg duidelijk, ondanks het kabaal dat mijn soeps slurpende teamgenoten maken in de Beverwijkse Chinees, en ondanks het feit dat Dennis Breuker degene is die met de man aan de mobiele lijn hangt. Terwijl Dennis de resultaten herhaalt, pen ik gauw de uitslagen op, en rollen de standen al door mijn hoofd. WSC wint ondanks de gemiddeld 300 Elopunten meer, met slechts 6-2 van Philidor Leiden 2 en dus moet Dennis het eerste rondje betalen. Verder is de grootste degradatie-concurrent Kijk Uit met 5½-2½ afgedroogd door de jonkies van Amstelveen 4 en kunnen wij het seizoen rustig uitschaken. Zo smaakt het toch wel kruidige soepje des te beter. We smikkelen daarna nog met zijn allen van de goede Beverwijkse keuken en gaan met een volle maag richting Amsterdam om in eigen kring de prachtige partijen van elkaar te bewonderen. Tja, met 5½-2½ winst op het sterke team van De Wijker Toren op zak is het prettig analyseren natuurlijk.

Toch waren de voortekenen niet zo gunstig. Paul Schipper werd uitgeleend aan het eerste, Theo Weijers was te laat, en de auto van Bhudi Manuri met de helft van het team zat door het nemen van een verkeerde afslag bijna in Alkmaar in plaats van de bedoelde bestemming Beverwijk. Ondanks al deze slechte omina was iedereen er op tijd. We werden vervolgens vakkundig weggestopt in een bovenzaaltje van “Bar Bodega de Schaker”. De zon schijnt stevig op het afgeplakte raam en iets zegt me dat het hier vanmiddag tropisch gaat worden.

De start is helaas minder voorspoedig. Manuri heeft tegen supertalent Jimmy van Zutphen al gauw het nakijken als hij in de aanval volledig wordt overrompeld. Met een dameoffer maakt de jonge zwartspeler onze optimistische invaller kil van kant (1-0 achter). Onze topscorer Aldo van de Woestijne kan tegen veteraan Paul de Rooi ook geen potten breken in zijn nieuw ontwikkelde Scandinaviër. Wit pakt zijn ruimtelijk voordeel en drukt vervolgens de zwarte stelling langzaam van het bord. Een grote teleurstelling natuurlijk voor onze puntenmachine en tevens een flinke deuk in het zelfvertrouwen van het team (2-0). Daarna gaat Caïssa 2 lopen als een diesel. Theo, die met zwart tegen een zijvariant van de 6.Lg5-Najdorf vreselijk onder vuur komt te liggen, tovert in een penibele stelling ineens een destructief konijn uit de hoge hoed. De Holy Grail rabbit van Monty Python is er niets bij. De witte aanvalsmachine hapert, knarst, piept en na wat houtjes tellen krijgt Theo een bebloede hand (2-1).

Elwin Osterwald is lekker aan het schaken tegen de nog ongeslagen Peter Uylings (2146), een oud-hoofdklasser van wie Dennis al partijen had gevonden van voordat hij zelf geboren was. Uylings heeft wel het looperpaar, maar de zwartveldige looper begint steeds minder velden te bestrijken totdat hij binnen zijn eigen pionnenketen wordt opgesloten. Elwin duwt met paard en looper nog wat tegen de stelling, loopt met zijn witte koning naar b7 en Uylings wordt keurig mat gezet. Prachtig resultaat van onze kopman (2-2).

De tijdnoedfase breekt aan en overal beginnen de stellingen voor ons aangenamer vormen aan te nemen. Dennis heeft, nadat zijn tegenstander de theorie verkeerd behandelde, hem de duimschroeven stevig aangedraaid en uiteindelijk stort deze in. Dennis' eerste overwinning dit seizoen (2-3). In de tijdnoedfase bereikt Pieter Melford een eindspel met T+L+1 pion tegen T+2 pionnen en hij moet dus zorgen dat zijn laatste soldaat op het bord blijft. Met een magistraal subtiele looperzet vangt Pieter alle remisepogingen van wit op en hij melkt zijn voordeeltje op prachtige wijze uit tot winst. Een subliem staaltje eindspeltechniek, waarvan onze nieuwe topscorer dit seizoen al meer heeft laten zien. Dat is iets waar Tom Spits een voorbeeld aan kan nemen, want die heeft tegen veteraan Wim Boom (2100) een dubbel-toreneindspel met een pion meer, maar hij speelt het allemaal niet even handig en moet na 6 uur spelen genoeg nemen met alweer remise, nummer 4 van dit seizoen. Hij is wel voor het eerst in zijn Caïssa-loopbaan matchwinner en dat verzacht de pijn (2½-4½). Bert Schaefers heeft ondertussen aangetoond dat in een open stelling looperpaar tegen paardpaar niet altijd beter is. Zijn ruiters ruiken de open weides en springen naar alle mooie plekken die er maar beschikbaar zijn. Er stoomt een pion op en Bert haalt weer solide een punt binnen (2½-5½). Wat een afgetekende overwinning tegen dit op papier zo veel sterkere team. Goed spel van iedereen, degradatie afgewend, zelf niet verloren: het leven van de captain kan soms verschrikkelijk mooi zijn. □

Caïssa 2 1979 - Philidor Leiden 2 1808 4 - 4

1. Elwin Osterwald	2008 - A.J.W. Kohlbeck	1894 0 - 1
2. Pieter Melford	1976 - P.L. Zwetsloot	1846 1 - 0
3. Paul Schipper	2039 - F.O. Zeven	1871 1 - 0
4. Dennis Breuker	2001 - Barry Braeken	1773 0 - 1
5. Bert Schaefers	1982 - A. Smit	1840 ½ - ½
6. Tom Spits	1960 - Huub Roeterink	1784 1 - 0
7. Aldo v/d Woestijne	1908 - Yme Gorter	1811 0 - 1
8. Theo Weijers	1961 - Stef v/der Zon	1648 ½ - ½

HET TWEEDE, Een Overzicht

Tom Spits

Het Tweede heeft het dit jaar redelijk gedaan in de 3^e klasse van de KNSB.

Hoewel we dit jaar weer een fractie sterker waren door de versterking met de oud-eerstelingen Elwin Osterwald en Paul Schipper, was handhaving geen vanzelfsprekende zaak. Klasse 3D was met een gemiddelde rating van bijna 2000 sterker dan ooit. WSC (2103) was de huizenhoge favoriet, terwijl Philidor-Leiden 2 (1810) al bij voorbaat gedegradeerd was. Met een gemiddelde van 1979 waren wij als achtste geplaatst – slechts één plek boven de illustere degradatiestreek met nr 9 Kijk Uit (1960) daar onder. Eventuele promotiecomplotten konden bij voorbaat dus al overboord. De onderlinge met Kijk Uit in de derde ronde zou later doorslaggevend blijken te zijn voor het afwenden van onze degradatie.

Net als vorig seizoen was de competitie start zwaar en tegenvallend. In de eerste ronde kwam AAS uit Aalsmeer met vier 2100-spelers aanzetten en werd er jammer genoeg met 5-3 verloren. Hoopgevend was wel het spelniveau aan de topborden: Paul en Elwin gingen met wat pech ten onder, terwijl Dennis Breuker en Tom Spits knap remiseerden. Invallers Hans de Vilder en Cas Zwaneveld behaalden de enige overwinningen en deden het dus prima.

Onze off-day kwam tegen ASC, waar het collectief het wat liet afweten. Dennis remiseerde nog wel tegen Helvenstein (2187) in zestien zetten (overigens precies zoals hij de dag daarvoor per mail had voorspeld), en terwijl Tom de enige overwinning tegen Van de Laar (2023) aantekende, waren de 5½ bordpunten en 0 matchpunten na twee ronden natuurlijk een beroerd begin.

Tegen Kijk Uit (dat al had gewonnen van Philidor-Leiden 2) moest het dus gebeuren. Pieter Melford en Bert Schaefer wonnen hun eerste partijen koel en gedeceerd, terwijl Aldo van de Woestijne de volle 6½ uur moest schaken om Kramer op de knieën te krijgen. Met 4-4 kwamen we niet slecht weg, maar het beloofde nog een moeilijk seizoen te worden.

Tegen het tegenvallende, maar zeker niet zwakke LSG 4 (2002), werd het weer een benauwde 4-4. Pieter, die geen genade kende met Adinda Serdijn-Koster die er in 1½ uur kansloos afging, gaf blijk weer op de weg terug te zijn. Verder haalden Theo Weijers en Elwin keurige overwinningen binnen en speelde Aldo op bord acht een solide remise tegen de ‘eigenlijke’ kopman Geralt Serdijn (2134). Paul trok na zes uur spelen de belangrijke 4-4 over de streep door een lastig eindspel af te wikkelen naar een onneembare remisevesting. Met twee matchpunten stonden we nog steeds onder de streep, maar er begon al weer wat zicht op verbetering te komen zo aan het einde van 2003.

Ronde vijf tegen de jonkies (zeven spelers waren jonger dan twintig jaar) van Amstelveen 4 was een terecht 5-3 verlies. Hoewel er door alle Caïssanen goed gespeeld

werd, waren zij gewoon beter. In het treffen tussen C2 en Eenhoorn (ronde zes) kwam de kentering. Eindelijk zat het eens mee toen Theo in slechte stelling zijn tegenstander vlagde en een voorspelde 3½-4½ verlies in winst omzette. Ook belangrijke bijdragen aan de winst waren de vierde overwinning op rij van Pieter, de geleidelijke maar probleemloze winst van Paul en de getruce overwinning van Aldo op supersub Jerrel Thakoerdien (2034). Met vier uit vijf was Aldo nu knappe topscorer.

Tegen De Wijker Toren, ronde zeven, liep alles gewoon lekker. Theo counterde weer eens ouderwets en zette de 1-0 op het bord. Dennis pakte zijn eerste overwinning en ook Elwin toonde zijn grote talent door Peter Uylings (2146) rustig van het bord te drukken. Pieter en Bert wisten ook wel raad met hun eindspelletjes en scoorden mooie zeges.

Na deze wedstrijd was degradatie virtueel afgewend. Om definitief voor behoud in de derde klasse KNSB te tekenen, moest in de voorlaatste ronde alleen nog “even” gewonnen worden van het al gedegradeerde Philidor Leiden 2. Hoogmoed komt echter voor de val! Waar Pieter alweer zijn zesde overwinning binnenhaalde, en ook Paul en Tom hun verplichte puntjes binnenhalen, komt de rest niet tot winst, waardoor het tweede een toch wat beschamende 4-4 speelt. Het zal het enige matchpunt zijn dat de Leidenaren dit seizoen halen.

In de laatste ronde was de topclub WSC aan de beurt. Keurige remises van invallers Herre en Stef, en knappe halfjes van Bert en Elwin vormden samen met de uitmuntende puntdeling van Paul tegen Jan-Willem de Jong (2295) wel de verwachte nederlaag, maar de schade was keurig beperkt gehouden.

15 mei 2004

WSC	2113 - Caïssa 2	1969	5½ - 2½
1. Jan Willem de Jong	2295 - Paul Schipper	2039	½ - ½
2. Rick Duijker	2081 - Dennis Breuker	2001	1 - 0
3. Timon van Dijk	2121 - Elwin Osterwald	2008	½ - ½
4. Menno Pietersma	2158 - Pieter Melford	1976	1 - 0
5. Marnix Hofman	2081 - Bert Schaefer	1982	½ - ½
6. Michael Aagaard	2095 - Theo Weijers	1961	1 - 0
7. Paul Brasser	2042 - Stef Nagel	1881	½ - ½
8. Johan Valstar	2028 - Herre Trujillo	1901	½ - ½

Hierdoor eindigde Caïssa op de zesde plaats, daarmee de serie van captain Tom voorzittend: altijd twee plaatsen boven je geplaatste plek eindigen.

Als captain kan ik tevreden terugkijken op het afgelopen seizoen. Tekenend voor onze handhaving was het herstel van Pieter, die na een slechte start zichzelf hervond en vervolgens het team bij de hand nam naar het verblijf in de landelijke klasse. Met een score van zes uit negen is hij onbetwist topscorer en wordt hij waarschijnlijk weer 2000+. Het is goed werken met deze mengelmoes van tactische hardhitters als Dennis en Elwin, rustige positionele duwers als Paul en Aldo, technische veteranen als Pieter en Bert, en een ondoorzichtige rommelaar Theo. Als captain heb je dan

altijd de mogelijkheid om wat met troepen te schuiven om zo de sterktes en zwaktes van de tegenstanders te benutten. De hulp van de database van Dennis en zijn 'bestand unzip-instructie' vormt daarbij natuurlijk een prettige ondersteuning. Bedankt Dennis. Ook de bereidwilligheid van sterke invallers als Bhudi Manuri en Hans de Vilder om bij ons mee te spelen is voor het team onontbeerlijk. Als er basisspelers afwezig waren, betekende dat zelden een substantiële verzwakking. Opvallend gezellig dit jaar waren de etentjes van het

Tweede, waarin we ons soms afzonderden van het Eerste: even onder de eigen mensen nagenieten van de partijen op derde klasse-niveau, een erg indrukwekkend niveau, dat zeker.

Heren, het was me weer een genoegen om captain te zijn van een betrouwbaar en bereikbaar team als het tweede. Volgend seizoen weer!! ☐

Caïssa 4 (SGA 2e klasse)

Isolani 2 – Caïssa 4 (08.04.04)

of

Hoe de straatvechters van Caïssa bijna op de vuist gingen in de Bijlmer

Bas Lewerissa

De acht musketiers van het vierde hadden het strijdplan reeds via internet doorgekregen van teamcaptain Robert-Jan Schaper. Daarnaast werd ook driftig e-mail verkeer aangewend om de openingsstrategieën te bespreken, voorbereidingen te treffen en de vraag te beantwoorden op welke wijze de aanval zou worden ingezet. Uiteindelijk werden er drie fronten gevormd: Hans en Bas zouden zich per auto in de Bijlmer wagen, terwijl de hoofdmacht van het openbaar vervoer gebruik zou maken. De 5e colonne (dubbel lid) Peter Koefoed zou op eigen gelegenheid het Isolaniterrein infiltreren.

Wat gezegd moet worden moet gezegd, daarom eerst even een pleidooi voor de Bijlmer. Toen ik mijn auto in één van de vele parkeergarages parkeerde had ik er niet veel fiducia in; jeugdige knaapjes op scooters bij de ingang, luide muziek vanuit een tweedehands Golf bij de lift. In wat voor staat zou ik de Ford 's nachts weer aantreffen? Maar nadat Hans Uiterwijk en ik ons in het Groenhovencomplex begeven hadden, daalde er een serene rust op ons neer. Ruime wandelgangen, alles spic and span, geen hondendrol te zien, een prachtig onderhouden binnentuin en bewoners die ons vriendelijk de weg wezen naar het speellokaal. Kom daars om in de Pijp. Ook de speelzaal zelf werd gekenmerkt door een rust en ruimte die op een grootmeestertoernooi niet zou hebben misstaan. Apart tafeltje per bord, goed gestoffeerde stoelen en mooi uitgevoerde schaakstukken. Je verwacht bij een club als Isolani in de Bijlmer een gemêleerd gezelschap als team aan te treffen, maar ikzelf en Garth Sylbing vormden de enige kleurrijke toevoeging aan de avond, die verder werd gedomineerd door allervriendelijkste Bijlmerbaasjes; althans dat dachten wij toen nog.

De aparte schaaftafels hadden echter meteen als nadeel dat de eerder beproefde tactiek van Caïssa 4 om 'per ongeluk' de klok van de tegenstander op het bord naast jou in te drukken (zo succesvol tegen VAS) niet kon worden uitgevoerd. Niettemin brachten wij de nodige psychologische wapens in stelling. Echter op bord 5

werd Garth al meteen geconfronteerd met een hardhorende tegenstander, die de tactiek had om in de bedenktijd van Garth luid over koetjes en kalfjes te praten. Tussen de bedrijven door bood hij volgens mij nog wel drie keer remise aan. Bij het afwimpelen van het laatste remise voorstel gaf Garth pardoes in goede stelling een pion weg. De Isolaan nam echter al gauw een tegenvoorstel voor puntending alsnog aan.

Het door Pim Zonjee in CaïssaNieuws 400 beschreven 'Bas Lewerissa effect' (slecht tot verloren staan, een rookgordijn optrekken en als dit is opgetrokken een vol punt binnen halen) werd door de naamgever op bord 6 slechts half uitgevoerd. Ook hier werd dus de vrede getekend. Ondertussen ging er wat mis bij André Bach. Het is een beetje hollen of stilstaan met André dit seizoen. Prachtige overwinningen worden afgewisseld met vreemde vaak korte nederlagen en helaas hebben die dit jaar de overhand, zo ook deze avond. Gelukkig was André zo aardig om voorlopig de rest van het team te ondersteunen en zo nog een prominente rol te spelen tijdens de apotheose van de avond. Peter was het op bord 8 weer gelukt om op de hem geheel bekende wijze te winnen. Lopers vanuit de loopgraven, torens op de open lijnen en ergens nog een inktvis van een paard. Bijna altijd garant voor een overwinning. Vervolgens neemt uw verslaggever een kijkje bij ons eerste bord, dat dit seizoen met verve wordt verdedigd door Theo Kroon, die zijn taak ook nog eens heel serieus neemt (zo bereidde hij zich voor tegen 1.b4). Theo komt na gedegen spel in een winnend eindspel, maar tijdnood (en driemaal een remiseaanbod) maakt hem onzeker. Het gaat van kwaad tot erger. Theo claimt remise omdat zijn tegenstander geen winstmogelijkheden meer zou hebben (hij heeft echter nog steeds matpotentieel K+D+P tegen K+D en speelt eenvoudig op de klok van Theo). Er ontstaat een flink opstootje waaraan iedereen (andere leden van Isolani, Caïssa - teamleden etc) wel een bijdrage levert. Theo verliest uiteindelijk maar wil protest aantekenen. Er wordt gevraagd om de wedstrijdleader en die wordt welhaast in slaap gevallen, vanachter zijn eigen schaaftafel gehaald. Terwijl de wedstrijdleader zich over

het protest van Theo ontfermt , waarbij André de teamleider eens even flink de oren wast met het verwijt dat deze nou weinig actief betrokken leek bij het geheel, gaat Hans aan de haal met zijn Isolanitegenstander. André zag ik in een uithoek van mijn ogen op het laatste de wedstrijdleider klemdrukken tegen de balie en eens even flink verbaal uithalen met een prachtige linkse – rechtsecombinatie, waarbij mijn herinneringen terug gingen naar het eerste WK schaken-boksen in Paradiso. In André zag ik als bantamgewicht een potentiële wereldkampioen. Nog maar nauwelijks zijn de kruitdampen rondom bord 1 opgetrokken of er ontstaat opnieuw commotie, ditmaal op bord 7 waar Frans Roes zijn materiële overwicht in een gedegen overwinning probeert om te zetten. Zijn tegenstander speelt ondertussen vliegensvlug en Frans dreigt hierin mee te gaan en vergeet mede door de spanning te noteren. Opnieuw zijn de Isolani er als de kippen bij om hem op zijn notatieverplichtingen te wijzen. Ook hier moet de wedstrijdleider er aan te pas komen. Aangeslagen na de afstraffing door André probeert hij zich te richten op dit probleem. Frans, die deze wolf in schaapskleren werkelijk niet herkent, slingert hem enige Amsterdamse krachtermen naar het hoofd, waarop de wedstrijdleider de klok stil zet en excuses eist van ons heethoofd. Ook hier dreigt de Caïssaan zijn zelfbeheersing te verliezen en na een tweede ‘belediging’ verklaart de wedstrijdleider de partij voor Frans verloren. Zijn tegenstander neemt het allemaal wat luchtig op en biedt remise samen

met een pilsje aan. Frans accepteert dan maar het aanbod. Ondertussen zet Robert-Jan op onverzettelijk zijn aanval door en sleept het laatste volle punt op professionele wijze op het droge door gedecideerd in wederzijdse tijdnood tien krachtzetten achter elkaar te produceren. 3 1/2 - 4 1/2 in het voordeel van Caïssa 4.

Op weg naar huis kwam toch weer even dat onprettige Bijlmergevoel naar boven (afrekeningen in het schaakcircuit zijn heden ten dage niet meer ondenkbaar) en menigeeen was blij weer veilig de stad binnen te rijden. Zelfs de hondendrol in het portiek nam ik op de koop toe.

P.S. De wedstrijdleider Koolhaas zou echter nog een officiële klacht gaan indienen (met onder andere een nul voor Frans) waarin alleen maar meer duidelijk werd dat hij zich als wedstrijdleider beledigd voelde. Ook hier wist Robert-Jan schriftelijk deze slecht opgezette aanval af te slaan, waarmee de uitslag definitief in het voordeel van Caïssa 4 beslecht. □

Isolani 2	1658 - Caïssa 4	1794	3½ - 4½
1. Chris Heuckeroth	1875 - Theo Kroon	1877	1 - 0
2. Kees v/d Berg	1820 - Robert-Jan Schaper	1849	0 - 1
3. Nico Kuipers	1647 - Hans Uiterwijk	1782	0 - 1
4. Fred Vermaas	1679 - André Bach	1766	1 - 0
5. Dirk Eyk	1567 - Garth Sylbing	1752	½ - ½
6. Max Heeres	1621 - Bas Lewerissa	1850	½ - ½
7. Wim Elsenaar	1538 - Frans Roes	1760	½ - ½
8. Jelle Wiersma	1513 - Peter Koefoed	1717	0 - 1

Caïssa 4 bijt in het zand

Frans Roes

Als een geoliede machine had C4 alles en iedereen die in zijn weg kwam opgeknoopt, en alsof de duivel er mee speelde: In de laatste ronde moesten we tegen de medekoploper, ik ben nog steeds zo kwaad dat ik even vergeten ben wie dat was. In ieder geval, wij schaken, zij schaken, wij piekeren ons suf, zij piekeren zich suf. Maar er kan er maar één winnen, zo gaat dat in de sport. Laten zij die ene blijken te zijn! Shit !

Een half bordpuntje meer en wij waren kampioen geweest ! Sport kan wreed zijn. Woorden schieten te kort om dit drama te beschrijven, laat ik dat dus ook maar niet proberen en verwijzen naar de ‘website’ met **foto's en filmpjes** waar u van deze tragedie kunt genieten: Op:

<http://www.dmv.demon.nl/caïssa4/>

Wee de ongelukkigen die volgend jaar het pad van C4 kruisen! □

foto: Jan Smit

Peter Koefoed

di 11 mei Caïssa 4	1794 - Oosten-Toren 2	1714	3½ - 4½
1. Theo Kroon	1877 - Hans vDogenaar	1857	1 - 0
2. André Bach	1766 - Peter v/d Merwe	1730	½ - ½
3. Robert-Jan Schaper	1849 - George Halsema	1742	1 - 0
4. Hans Uiterwijk	1782 - Hank Hoving	1860	0 - 1
5. Garth Sylbing	1752 - Marco Tjaarda	1680	0 - 1
6. Bas Lewerissa	1850 - Govert de With	1702	0 - 1
7. Frans Roes	1760 - Stanley Lonwijk	1526	1 - 0
8. Peter Koefoed	1717 - Jonas Kallgren	1616	0 - 1

Caïssa 5 (SGA 2e klasse)

Caïssa 5 - Amstel 2

(27 april 2004)

Pim Zonjee

Bij de aanvang van de wedstrijd Caïssa 5 tegen Amstel 2 hadden we met 6 uit 6 ons competitiedoel reeds bereikt, want in dié zin voldaan aan de verwachtingen van de keuzecommissie, dat we niet meer konden promoveren, noch degraderen. Derhalve lijkt een welgemeend bravo! voor Caïssa 5 en haar 5(vijf) invallers -goed voor 0(nul) punten- op haar plaats. Niettemin kenden we onze sportieve plicht, en liet de mogelijkheid om het totaal aantal bordpunten tot acht te verhogen, ons niet onverschillig.

De reden dat teamcaptain Ed Leuw aan het slot van de wedstrijd aan mij verzocht om dit verslag te maken, werd ingegeven door de weliswaar juiste veronderstelling dat ik als degene die het vroegste klaar was (1-0) dus de tijd had gehad om rond te kijken, anderzijds had ik helaas uitsluitend oog gehad voor de krenten in de pap, en die waren niet te vinden aan het eerste bord (0-1), het derde (0-1), noch het zevende (0-1) -terzake moet ik u verwijzen naar het clubblad van De Amstel.

Wel aan het tweede, waar Wim Suyderhoud met subtiel manoeuvreren een gunstige stelling had gekregen tegen Herman Freek (te lezen in deze volgorde -(1724). Gezien het tijdsverloop tussen de datum van deze partij en haar verslaglegging -ca twee maanden- zijn mij inmiddels de meeste details wel ontglipt -waarvoor natuurlijk excuus- maar het van veel publiek voorziene zinderende tijdnoodduel, waarin Wim met wit initiatief had in een gewonnen stelling, zal mij nog lang heugen. Met voor ieder nog ca twee minuten op de klok, raapte wit met

Lxg6 één pion te veel, immers met Le6 had wit mat gegeven:

Mij staat nog helder voor de geest hoe Chris Leenders, een Amstel 2-speler en ik elkaar verbijsterd aankeken over dit gemiste mat-in-1, en deze verbijstering kwijt

moesten aan Wim, wiens *discomfort* hierdoor alleen maar toenam tot *disarray*, want hij was ook nog eens door de vlag gegaan.

Het tweede onrecht voltrok zich aan bord acht, waar Erik van Tuyl in gewonnen stelling, maar met minder dan 5 minuten op de klok, zijn niet noterende opponent Van de Tier met nog ruim 15 minuten, voortdurend moest manen dat wèl te doen. Aanvankelijke reactie van zijn tegenstander: 'u noteert toch ook niet?' Erik: 'dat hoef ik ook niet, want ik heb minder dan 5 minuten.' Van de Tier volhardde in nièt, dan wel nu en dan noteren, hetgeen Erik dermate

irriteerde dat hij zich niet langer kon concentreren en verloor.

Gelukkig is er ook nog wat positiefs te melden: Peter van der Werf wist een moeilijke stelling remise te houden, en Ed Leuw boekte een overwinning uit één stuk, waardoor de wedstrijd eindigde in 2½ - 5½. Hieronder vindt u de notatie van Ed's partij, voorzien van zijn commentaar. □

Ed Leuw - Michiel Spook

1.Pf3 d5 2.g3 Pf6 3.Lg2 e6 4.0-0 c5 5.c4 Pc6 6.a3 Ld6 7.Dc2 0-0 8.d3 h6 9.Pc3 a6 10.cxd5 exd5 11.Ld2 Te8 12.e3 Lf5 13.Pxd5!?

Een grapje dat eerder nadelig voor wit uitpakt. Wit heeft in de opening helemaal niets bereikt. En nu zadelt hij zichzelf op met een isolani.

13..... Pxd5 14.e4 Le6 15.exd5 Lxd5 16.Lc3 Tc8 17.Tfe1 Pd4?

Zwart geeft zijn voordeel weer weg. Van zijn ruimtevoordeel blijft weinig meer over en hij bezorgt zichzelf eveneens een geïsoleerde pion.

18.Lxd4!?

Ook niet zo slim. Na [18.Dxd4 cxd4 (18...Lxg2 19.Txe8+ Dxe8 20.Df5) 19.Lxd5 dxc3 20.bxc3 Dd7 21.Txe8+ Txe8 22.Db3(Fritz)] wint wit een pion.

18....cxd4 19.Da4 Txe1+ 20.Txe1 Lc5 21.Dd1 Dc7 22.Lh3 Dc6?

Dit kost de kwaliteit. Nu komt wit in het voordeel. **23.Pe5 Dc7 24.Lxc8 Dxc8 25.De2 Dh3 26.f4 Df5 27.Dg4 Dgx4 28.Pxg4 h5 29.Te5 Lf3**

diagram

30.Pf6+!

Zwart wordt nu opgescheept met een niet meer te repareren slechte pionnenstructuur. Het eindspel is niet moeilijk meer. **30... gxf6 31.Txc5 Le2 32.Td5 Lxd3 33.Txd4**

Lc2 34.b4 f5 35.Kf2 Le4 36.Ke3 Lc6 37.Td8+ Kg7 38.Kd4 Kf6 39.Kc5 Ke7 40.Th8 Lf3 41.Kb6 Kd7 42.Tb8 Le4 43.Txb7+ 1-0

di	27 apr Caïssa 5	1666 - Amstel 2	1621 2½ - 5½
1.	Chris Leenders	1693 - Erik van Breukelen	1678 0 - 1
2.	Wim Suyderhoud	1702 - Herman Freek	1724 0 - 1
3.	Tony Lith	1643 - J. van Willigen	1582 0 - 1
4.	Pim Zonjee	1623 - Paul Kreetz	1499 1 - 0
5.	Peter v/d Werf	1661 - Jan van Ommeren	1664 ½ - ½
6.	Ed Leuw	1704 - Michiel Spook	1571 1 - 0
7.	Hans Kuyper	1677 - H.M.P. Spook	1628 0 - 1
8.	Erik van Tuyl	1623 - A.M.v.d. Tier	..... 0 - 1

Caïssa 6 (SGA 4e klasse)

Leo Oomens

Caïssa 6 - Euwe 6 20-4-2004

Dinsdagavond 20 april: de laatste wedstrijd van het zesde is een thuiswedstrijd. Het zesde heeft alle vorige wedstrijden gewonnen. Niet allemaal met evenveel gemak, maar toch. Komende tegenstander Euwe 6 heeft een matchpunt laten liggen. Bovendien hebben we een kleine voorsprong in bordpunten. Wat kan ons gebeuren? Bij winst zijn we met overmacht kampioen. Bij gelijkspel ook kampioen. Bij verlies wordt Euwe kampioen, maar promoveren we alsnog als beste tweede. We kunnen dus vrijuit spelen.

Maar we zijn ambitieus. We willen winnen en honderd procent halen. Laten zien dat het zesde twee jaar geleden ten onrechte was gedegradeerd en verleden jaar ten onrechte niet was teruggepromoveerd. We zijn uit op het bloed van Euwe. 20 april. Was het mooi weer? Regende het? Wie weet dat nog? Er moest geschaakt worden. Gewonnen. Maar niet alles gaat zoals gepland. Op bord drie zit Maurice Aué. Drie uit drie achter de rug. Daar zit een zeker punt. Op bord 1 zit Sander Tigelaar. Vier uit vijf. Ook een punt waarop je rekent. Maar wat zijn zekerheden? Het bord is vierkant. Maurice strandt in remise. In verloren stelling, dat wel. Dan is een halfje heel wat. Sander komt ook in een verloren stelling terecht, en verliest. Redelijk, maar samen halen ze wel maar een halfje in plaats van 2 punten. Ach je moet iemand de schuld geven. Op bord 5 en 6 zitten Frans Oranje en ik naast elkaar. Frans haalt een goed halfje, ik kom slecht uit de opening en zie geen kans dat te herstellen. Samen ook maar een halfje. Dat is dan een heel punt uit vier partijen. Op het laatste bord verliest Jaap van Velzen van Eleni Sarantinou (verzin maar eens een mooiere naam!). Dat maakt een punt uit vijf. Gelukkig, gelukkig winnen Willem Neele op bord twee, Geert Veldhuis op bord vier en Steven Kuypers op bord zeven. Daarmee ontsnappen we met een gelijk spel. We zijn kampioen, ongeslagen nog wel, maar met een lelijke smet op het blazoën.

We hadden beter ontmoeten. Dat zie je ook aan de individuele tpr-s. Sander, Geert, Maurice en Steven haalden een tpr die hoger was dan hun eigen rating. Sander (1572) kwam met 4 uit 6 op een tpr van 1692, plus 120! Geert kwam met vijf uit vijf uit het niets op 1799. Maar zijn tegenstanders hadden gemiddeld maar 1382. Steven (1492) kwam met 4 uit 6 uit op een tpr van 1592. Mooi, plus 100. Vooral Maurice (1556) was spekkoper. Met zijn 3½ uit 4 sprong hij naar een tpr van 1895. Plus 339! En alle punten behaald met zwart. Maar tegenover al deze glorie staat ook veel verdriet. Willem, Frans, Jaap en ikzelf scoorden allemaal minder dan onze rating. Willem (1626) kwam met 4½ uit 7 toch maar op 1589. Frans (1584) met 4 uit 7 op 1538. Ik zelf (1526) bleef met 3½ uit 6 steken op 1474 en arme Jaap (1630) kwam met 3 uit 6 slechts uit op 1495.

De gemiddelde rating van onze tegenstanders was lager dan de onze. Dan moet je heel goed scoren om een behoorlijke tpr te halen. Plus één, zoals ik en Frans haalden, is verre van voldoende. Zelfs plus twee, zoals Willem, zorgt nog voor een lichte daling. Maurice en Sander hadden met resp. 1572 en 1556 de zwaarste tegenstand. Daardoor maakten zij dankzij hun plusscore ook de grootste sprong in tpr. Faco Berkers deed vier keer mee. Eenmaal won hij, eenmaal kreeg hij een reglementair punt en twee maal verloor hij. Dat zijn net te weinig partijen om een rating mee te verdienen. Maar daar gaan we komend jaar wat aan doen.

En dan nog een woord van dank. Het zesde had dit seizoen vier invallers nodig. Matthijs de Feber hielp ons tweemaal uit de brand. Jaap Tanja, Alex Barten en René Abrahamse elk eenmaal. Uit vijf partijen scoorden ze samen vier punten. Om met Hans Ree te spreken: Wat een kracht, wat een gratie! □

di 20 apr Caïssa 6	1575 - Euwe 6	1521 4 - 4	
1. Sander Tigelaar	1572 - Partipan Groen in 't Wout		1536 0 - 1
2. Wim Neele	1626 - Frederik Hoogendijk		1635 1 - 0
3. Maurice Aue	1592 - Peter Hoving		1602 ½ - ½
4. Geert Veldhuis	- Morten Hansen		1420 1 - 0
5. Frans Oranje	1584 - Roel-Hans Bethlehem		1512 ½ - ½
6. Leo Oomens	1526 - Michiel Verhoef		1434 0 - 1
7. Steven Kuypers	1495 - Jorge Alarcon Ramirez		1542 1 - 0
8. Jaap Van Velzen	1630 - Eleni Sarantinou		1486 0 - 1

*Caïssa 7 (SGA 5e klasse)***Tweemaal een kampioensfeest**

Matthijs de Feber

In de week dat Ajax het landskampioenschap binnenhaalde, kon het team dat het meest in aanmerking

komt voor een vergelijking met de roemruchte Amsterdamse voetbalclub - Caïssa 7 - kampioen worden van de vijfde klasse van de SGA. In de vijfde klasse werd een dubbelrondige vierkamp gespeeld en op de laatste speeldag van de competitie was het

buitengemeen spannend. Drie teams konden nog aanspraak maken op de felbegeerde titel. Het zevende stond bovenaan met een minimaal verschil aan bordpunten en moest op elf mei uit spelen tegen nummer drie, de Pion 5, dat eenzelfde aantal matchpunten had. Veertien mei zou de wedstrijd tussen nummer laatst, het Probleem 6 en nummer twee MSK 4 gespeeld worden.

Vlak voor de aanvang van de wedstrijd liet de wedstrijdleader van de Pion ons een stand zien waaruit op te maken viel dat de wedstrijd tussen MSK en het Probleem al gespeeld was. Het zevende had aan een minimale overwinning genoeg om kampioen te worden. Vlak voordat de klokken ingedrukt werden, maakte de wedstrijdleader iedereen nog eens duidelijk welke belangen op het spel stonden en dat een 3½ - 4½ overwinning Caïssa het kampioenschap zou opleveren.

De start was voortvarend. Ondanks dat **René Abrahamse** dit seizoen slechts één remise heeft afgestaan en een TPR haalde van 1884, gaat de titel van Most Valuable Player dit seizoen naar Pitt Treumann. Hij scoorde dit jaar 5 uit 6 met een TPR die bijna 200 punten boven zijn Elo ligt. Op de lagere borden bracht hij vaak de doorslaggevende punten binnen.

Pitt leek zich ditmaal al te willen voorbereiden op de komende zomer (rapid) competitie: beide spelers hadden binnen een uur al zo'n 50 zetten gespeeld. Pitt stond overweldigend goed. D+T en drie pluspionnen tegen D+T dat moest wel uit te schuiven zijn. Maar zoveel weelde was bijna teveel, want zijn tegenstander dwong een dameruïl af, wat Pitt zijn vrijpion op de damevleugel en nog een pion in het centrum kostte. Met nog allebei een toren en een aantal pionnen op de koningsvleugel onderschreef Pitt de modernste strategische inzichten. Toreneindspelen zijn niet per definitie remise. Hij won alsnog vrij eenvoudig.

Ook **Guo Juan** was, ondanks dat ze van tevoren had opgebiecht niet zo in vorm te zijn, lekker bezig. Ze had een batterij van D+T+T op de c-lijn tegen een koning in het centrum. Ze offerde een stuk, maar haar tegenstandster wist zich goed te verdedigen zodat Guo Juan uiteindelijk niets restte dan opgeven.

Op bord 8 trof **Johan van der Klauw** misschien wel de lastigste tegenstander van de avond. Al tijdens de thuiswedstrijd waren wij gewaarschuwd voor dit luidruchtig heerschap dat na iedere zet vraagt 'wat heb je gespeeld', en daarna met zijn pen de corresponderende velden aantikt teneinde tot een goede notatie te komen. De lezer dezes zal begrijpen dat zulk gedrag op de zenuwen van iedere serieuze schaker zal werken. Onze meest regelmatige speler van dit seizoen kon het daardoor helaas ook niet bolwerken. **Johan** stond wat gedrongen in de opening, kreeg een veelbelovende mataanval, maar toen zijn tegenstander zelf wat initiatief dreigde te nemen, ging Johan helaas

niet met zijn aanval door en zag zo zijn stelling als een Franse luchthaventerminal in elkaar donderen.

Frans Kraan had zich die ochtend ziek gemeld maar gelukkig was te elfder ure dejarige **Anne van Omme** bereid gevonden voor hem in te vallen. Anne had de pech op bord drie de op papier sterkste tegenstander te treffen (1597). Hij zette een koningsaanval op ten koste van zijn verdedigende pionnen op de koningsvleugel. Het leek steeds doorslaggevend, maar Anne's tegenstander speelde ijzingwekkend nauwkeurig en nadat zijn aanval was afgeslagen, keek Anne tegen de puinhopen van zijn eigen stelling aan. En zo stonden we met 1-3 achter.

Matthijs de Feber speelde op bord één; ik was nog nooit tijdens een partij zo nerveus geweest. Het eerste uur van de partij meende ik bij iedere zet van alles over het hoofd te zien. Elke variant die ik uitrekende werd halverwege onderbroken door spookbeelden, waardoor ik het almaar niet goed doorgerekend kreeg. In een soort zelfkastijding 'als ik niet kan uitrekenen waarom het slecht is, dan moet ik het maar voelen' speelde ik mijn zetten. Misschien dat mijn tegenstander ook zo zenuwachtig was. Bij de thuiswedstrijd won hij in hoog tempo betrekkelijk eenvoudig van Frans Kraan en René waarschuwde mij nog voor zijn kracht. Maar in de onderstaande partij gebruikte zwart behoorlijk veel tijd (wat mij natuurlijk nog onzekerder maakte 'wat ziet hij dan allemaal dat ik niet zie') en speelde zeker niet de sterkste zetten.

Matthijs de Feber- Rik Vlaanderen

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. Pf3 Bg4 4. e3 Pf6 5. Lxc4 c6 Nu kan wit een pion winnen. Maar is het verstandig? Is de pion niet giftig? **6. Db3 e6 7. Dxb7 Pbd7 8. Pbd2 8. Dxc6** was verleidelijk, maar na Tc8 9. Da6 Dc7 10. Pbd2 Lb4 ontwikkelt zwart zich razend snel. Dus vandaar de wat veiliger tekstzet **8...c5 9. Db3 9. Pe5 .Tc8 10. Pxd7 Pxd7 11. h3** Is een suggestie van Fritz. Ik koos er voor de dame meer in het spel te betrekken. **9... cxd4 10. Pxd4 Le7** Hier had zwart Lc5 moeten spelen. Het witte paard staat ijzersterk op d4. **11. O-O O-O 12. Dc3** Op dit moment had zwart 1 uur en 13 minuten gebruikt. Wit 37 minuten. Vanaf hier word ik wat rustiger. Zwart dreigt niet zoveel, wit staat een gezonde pion voor, maar moet nog wel zijn loper op c1 in het spel krijgen teneinde zijn ontwikkeling te voltooien, maar dan staat wit veel beter. **12... Dc7** Vanwege het volgende is dit de verliezende zet

13. h3 De loper wordt gedwongen de dekking van e6 op te heffen om de volgende combinatie mogelijk te maken. **13.. Lh5**

diagram

14. Pxe6! Dd6 14... fxe6 15. Lxe6+ leidt tot dameverlies voor zwart.

15. Pxf8 Pxf8 16. Dd4 Met de materiële voorsprong wil wit graag de dames ruilen zeker nu zwart in tijdnood begint te komen. **16... Dc6 17. Dc3 Dd6 18. L3 Ld8 19. Lb2** Nu de looper er ook bij is betrokken, staat wit volkomen gewonnen **19.. Lc7** Zwart probeert het met nog twee minuten op de klok met een matdreiginkje **20. f4 g5 21. Tad1** Krijgt een uitroepteken van Fritz. Ik had al gezien dat Lxd1 niet gaat wegens 22. Pe4, maar waarom ik niet tegelijk 21. Pe4 speelde en waarom Fritz voor Tad1 een uitroepteken geeft is mij een raadsel. **21... Pe4** Maar ja, parels voor de zwijnen... **22. Dg7#** 1-0

Al met al een eenvoudige overwinning. Op bord twee zag het er heel remiseachtig uit. Het leek wel of **René** (5½ uit 6!) een beetje de inspiratie mistte. Hij stond een tikje minder, maar nooit verloren. Helaas ook niet gewonnen. Wel begon zijn tegenstander in tijdnood te komen, dus veel zorgen maakte hij zich niet.

Wim Wijnveen, die ook een zeer sterk seizoen speelde met een score van 4½ uit 6 en een TPR van ruim 200 punten meer dan zijn Elo, had wat minder tijd dan zijn tegenstander, maar stond een kwaliteit voor en kwam met vier verbonden pionnen op de onbeschermden witte koning afdenderen.

Een speler die zich van invaller tot vaste kracht in het zevende heeft opgeworpen, **Huib Vriens**, stond een tweetal pionnen achter. Huib, normaal de vriendelijkheid zelve, heeft wanneer het teambelang op het spel staat een 'over mijn lijk'-mentaliteit. U kunt zich vast nog wel zijn verslag uit het vorige CN herinneren waarin hij zijn partij beschreef en hoe hij gedurende een halve partij (zo leek het) geforceerd mat in vijf tegen zich had. Hij gaf niet op, en toen zijn tegenstander mentaal gebroken was, won hij ook nog. Ook in deze partij bleef hij doorvechten. Zijn tegenstandster kwam in tijdnood en Huib kreeg het initiatief aan zijn zijde. Toen bood zijn tegenstandster remise aan. Hij draaide

zich naar mij en vroeg of hij het aan moest nemen. Wim had nog een kwaliteit gewonnen en straalde uit dat hij het makkelijk zou uitschuiven. René stond nog wat minder, maar was zijn tegenstander door de vlag aan het jagen. Het stond toen nog 3-2 achter, maar ik besloot dat Huib het remisevoorstel moest aannemen. Kort daarop zag de tegenstander van Wim in dat er geen redden meer aan was en gaf op: 3½ - 3½. Met ingehouden adem keken we allemaal naar het bord van René. Toen klonk het uiterst subtiele, maar oorverdovende, alles bevrijdende tikje van het vallen van de vlag op bord twee. De wedstrijdleader vroeg de aandacht van de aanwezigen in de zaal en feliciteerde ons met het behalen van het kampioenschap. Wij lieten ons het applaus gretig welgevallen en gingen het kampioenschap vieren in Quibus.

De volgende dag bleek een dubbele kater. Waar was die uitslag van MSK 4 - het Probleem 6 dan te vinden? Nergens werd ervan gewag gemaakt. De datum voor die wedstrijd stond overal op 14 mei. Wat hadden ze dan voor uitslag bij de Pion? Het angstig vermoeden werd maandag daarop bevestigd. MSK had gewoon op 14 mei gespeeld tegen het Probleem en uit de uitslag bleek dat het Probleem zonder zijn eerste twee bordspelers was komen opdagen! Onze concurrent stond voor de aanvang van de partij al met 2-0 voor. Gelukkig kwam MSK met 5½ - 2½ net een halfje tekort om gelijk met ons te eindigen, zodat C7 voor een tweede maal in één week haar welverdiende kampioenschap kon gaan vieren. □

11 mei	Pion 5	1413 - Caissa 7	1382 3½ - 4½
1. R. Vlaanderen	1496	- Matthijs de Feber	1388 0 - 1
2. G. Zorgman	1368	- René Abrahamse	0 - 1
3. Chris van Pampus	1597	- Anne van Omme	1 - 0
4. Sonja v/d Heuvel	1412	- Huib Vriens	½ - ½
5. R. Altman	1393	- Wim Wijnveen	1350 0 - 1
6. Ingeborg Nicolai	1476	- Juan Guo	1470 1 - 0
7. U.H. Hoogervorst	1323	- Pitt Treumann	1455 0 - 1
8. R.B. Ansink	1242	- Johan v/d Klauw	1248 1 - 0

Het Omslag, *the cover*

Jeroen Hoogenboom

Even iets over het vernieuwde omslag van CN, ook wel *cover* genoemd. (*De omslag mag ook.*) Ik verzorg sinds CN 400 de opmaak van het blad, ook wel *lay-out* genoemd. Ik stelde slechts één voorwaarde om dat te gaan doen: terug naar het A4-formaat. (Plotseling blij ik nu ook in de redactie te zitten, maar dat geeft niet.) Mederedacteur Ed Leuw werd wat bleek om de neus toen ik aankondigde dat ik eigenlijk genoeg had van onze gebruikelijke omslag en dat ik alles om ging gooien. Altijd die eeuwig gespiegelde paarden, (die ik trouwens zelf bedacht had in mijn eigen redacteurs-tijd), en altijd in het midden dat eeuwige schlemielige tekeningetje. In mijn tijd als redacteur kon ik nooit met foto's werken, kopieerapparaten verpestten dat toch altijd maar. Ik móest wel met tekeningen aan de gang. Nu wordt

CN echter niet langer gekopieerd, maar geprint op een 600 dpi laserprinter. Nog niet ideaal, maar ik durf het nu wel eens aan om foto's te gaan gebruiken. Vandaar het huidige omslag. Mijn idee is om telkens een foto te plaatsen die op een actualiteit is gericht. De twee paarden zijn er nog, een beetje. Alles is even wennen. En! Ik heb het oorspronkelijke lettertype in CAISSANIEUWS teruggehaald!, dat Willemijn ooit voor ons bedacht, zij stilerde trouwens tevens onze paarden. (Willemijn is de zo vroeg overleden vriendin van Caïssalid Pelle Mug.) Mijn opvolgers kieperden die letter destijds zonder pardon overboord. Maar nu is hij er weer! (Weet iemand hoe deze letter heet? Kent iemand een typograaf? Dit is alleen maar een scan.) We zullen zien hoe alles loopt, het is nu allemaal enigszins: trial & error. □

Het Koningsloper-gambiet in het nauw? (deel 2 en slot)

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Lc4

Niek Narings

De Korchnoj-variant

Gelukkig is het na decennia van grote stilte toch nog wel goed gekomen met het Konings-loper-gambiet. Het orakel Bobby Fischer verklaarde in zijn beroemde artikel 'A Bust to the King's Gambit'¹ uit 1961: 'In my opinion the King's Gambit is busted. It loses by force.' Fischer was op theoretisch oorlogspad na een gevoelige nederlaag met zwart tegen het Koningsgambiet van Boris Spasski. Hij introduceerde bij die gelegenheid dan ook zijn weerlegging van het Koningsgambiet middels 1.e4 e5 2.f4 xf4 3.Pf3 d6!² De laatste zet is een subtiele wachtzet die het Kiezeritzky-gambiet na 3...g5 4.h4! omzeilt, zoals ook geschiedde in Spasski-Fischer Mar del Plata 1960. Niet veel later moet Fischer zich echter gerealiseerd hebben dat hij slechts het Konings-paard-gambiet weerlegd had! Vervolgens heeft Fischer zich ook in het Konings-loper-gambiet verdiept, maar dit leidde niet tot een weerlegging. Sterker nog, vanaf 1963 zien we dat hij zich met enige regelmaat bedient van het Konings-loper-gambiet. Zijn bijdragen zorgden ook voor een theoretische renaissance van het aloude gambiet.

Wel is het een feit dat het gambiet op topniveau nooit meer echt populair is geweest. Af en toe is er weer een golf van interesse. Voor het laatst was dat in de late jaren '90 toen enkele topgrootmeesters het gambiet als verrassingswapen hanteerden. Zo liet Nigel Short tegen Predrag Nikolic in Wijk aan Zee 1997 blijken te geloven in wit's kansen in de moderne behandeling van de variant van Bogoljubow. Na 1.e4 e5 2.f4 xf4 3.Lc4 Pf6 4.Pc3 c6! 5.Lb3 d5 6.xd5 xd5 7.d4 Ld6 ging hij in plaats van het oude 8.Pge2 verder met 8.Pf3 Pc6 9.0-0 Le6 10.Pg5!. Hij won die partij vrij overtuigend. Overigens is de oude zet 8. Pge2, die

nog door analyses van Fischer wordt ondersteund, nog steeds actueel getuige onder andere de overwinning die Dimitri Reinderman met deze zet in 1999 boekte tegen Jan Timman. Al geruime tijd geldt het Konings-loper-gambiet dus weer als speelbaar voor wit hetgeen onlangs nog werd bevestigd in de beslissende rapidpartij Ivanchuk-Nikolic om het Europees kampioenschap! Was deze openingskeuze een geniale psychologische keuze van Ivanchuk? Nikolic koos dit keer voor het oude 3...Dh4+, maar verloor alweer.

Maar die speelbaarheid geldt daarmee nog niet voor Hans de Vilder! Onze verenigingsfilosoof speelde enige tijd vol overtuiging het Konings-loper-gambiet, totdat hij het geloof in de speelbaarheid van het gambiet verloor. Hans stuitte op een probleem met het gambiet dat hij niet uit de weg kon ruimen. Er was dus voor Hans maar één oplossing mogelijk: een andere opening spelen. Hij speelde alleen nog het Konings-paard-Gambiet en dreef vervolgens zelfs af naar het in vergelijking toch wel suffe Loperspel met 1.e4 e5 2.Lc4.

Ondertussen speelde ik fijn mijn potjes met het incorrecte Loper-gambiet, en daar werd ik meestal erg vrolijk van. De meeste zwartspelers blijken namelijk niet zo vertrouwd zijn met de finesses van deze opening. Niet zelden liet Hans me dan weten: 'Ja, zo wil ik het ook wel spelen!' Maar Hans kon niet en hij mocht niet, want 3...Pc6! had zijn zicht op het Loper-gambiet donker gekleurd. Een door niemand gehanteerde zet speelde de hoofdrol in Hans' oordeel over het gambiet. Het spelen van het gambiet op louter praktische gronden, en dus in strijd met zijn theoretische overtuiging, zo was duidelijk, zou in het geheel tegen Hans z'n wereldbeeld zijn ingegaan.

Hans' theoretische bedenkingen kwamen niet uit het niets. Ze waren vooral gebaseerd op de behandeling van 3...Pc6 in één van de laatste boeken over het Koningsgambiet van Neil McDonald³. Deze auteur noemt de zet 'annoying for white' en geeft enkele verbeteringen op een oude analyse van Korchnoj⁴. De uitgangstelling wordt bereikt na **1.e4 e5 2.f4 exf4 3.♙c4 ♘c6 4.d4 ♘f6 5.e5 d5 6.♙b3 ♗e4 7.♙xf4 ♞h4+ 8.g3 ♗xg3 9.♙xg3 ♞e4+ 10.♗f2 ♞xh1 11.♗c3 ♗e7**, zie *diagram*. Daar waar eerdere commentatoren, waaronder Euwe, hier ophielden met als oordeel dat zwart dient te winnen, ging Korchnoj verder:

12.♞e2 h5 13.♞e1 h4 14.♙f4 ♗g6 15.♗e3 ♗xf4 16.♗xf4 g6 17.♗f3 ♙h6+ 18.♗g5 ♙xg5+ 19.♗xg5 ♞h5+ 20.♗f4 en wit wint.

Deze duistere variant werd echter door Berry middels 16...g5+!

17.♗e3 g4 geattaqueerd.

McDonald geeft als wit's beste poging: 18.♗xd5 ♙h6+ 19.♗d3 ♙f5+ 20.♗c3 waarna de witte koning een zorgenkindje is. De stelling is vooral erg onduidelijk.

Nu zag ik ook wel in dat hier een theoretisch probleem zou kunnen liggen, maar het leek me dat ik mijn tijd wel beter kon besteden dan aan deze variant. Dit veranderde echter rap toen Robert Kikkert zich speciaal op deze variant voorbereide om me nota bene in een vluggertje van het bord te schoppen. Dat leverde hem wel mooi het Prof. Van Hulst-snelschaaktoernooi van het seizoen

1999-2000 op en gaf mij stof tot nadenken. Toen Hans ook nog eens consequent mijn 1.e4 met het door hem anders nooit gespeelde 1...e5 begon te beantwoorden om me met succes op te zoeken in het Koningsgambiet was de maat vol. Zo besloot ik op een zekere dag het bord op tafel te zetten, Fritz had ik toen nog niet, en de tegenaanval begon.

Als oplossing vanuit de diagramstelling vond ik **12.♖h5!** waarmee de bevrijdende mars van de h-pion wordt tegengehouden en tegelijkertijd een dreigende vangst van de witte Dame wordt voorbereid. Als zwart dit plan nu stug wil doorzetten is na

12...g6 13.♖e2 h5 14.♞e1⁵ h4 15.♙f4

de kritieke variant van Korchnoj niet meer mogelijk omdat veld g6 niet meer beschikbaar is. Hans stemde in met deze oplossing, maar kwam al snel met een nieuwe opgave. In een rapidpartij nam hij me met **11...♙e6** op de korrel. Het goede antwoord daarop wist ik niet te vinden. Thuis was het makkelijker en ook Hans moest uiteindelijk toegeven dat wit voordeel bereikt na het vrij geforceerde

12.♖d2 h5 13.♞e1 h4 14.♙f4 h3 15.♜xh3 ♖xe1+ 16.♞xe1 ♞xh3 17.♙xd5.

Wits Dame vindt een lekker veld op g2 na bijvoorbeeld **17...0-0-0 18.♙xe6+ fxe6 19.♖g2** en de zwarte torens komen voorlopig niet in hun element, ook omdat het witte centrum sterk blijft.

Alhoewel niet alle vragen beantwoord waren leek het Konings-loper-gambiet bestand tegen de 3...Pc6-aanval. 'Zou Hans weer een koene ridder van het Loper-gambiet worden?', zo vroeg ik me al af. Ik verheugde me, want onze gedeelde zorgen hadden me nader tot Hans de analyticus gebracht. Maar net toen de lucht geklaard leek en de zon leek door te breken in het land van het Konings-loper-gambiet, verscheen er toch een pak donkere wolken! En ja, als zo vaak was het precies uit de richting waarvandaan zij het minst werden verwacht.

De zet van Chigorin, en van Hugo!

Tijdens de partij flapte Hugo 6... Lg4 er vrij snel uit. 'Leek me wel een leuk zetje', zal vast zijn laconieke commentaar na afloop hebben geluid. Mijn eerste reactie had een hoog Pavlov-gehalte: 'Die zet ken ik niet, en ik weet alles van deze variant, dus zal die zet wel slecht zijn.' En zo begon ik aan de speurtocht naar het ongetwijfeld in ruime mate voorhande zijnde voordeel. Al tijdens de partij leverde deze opdracht me echter vooral hoofdbrekens op, en nu, bijna een jaar en vele fascinerende analyses verder, ben ik geneigd mijn pogingen te staken. De zet is gewoon ijzersterk.

Niek Narings – Hugo van Hengel
Interne Caïssa, 29 april 2003

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.♙c4 ♜c6 4.d4 ♜f6 5.e5 d5 6.♙b3 ♙g4!

De zet van Chigorin, zo weten we nu. **7.♜f3?!N**

(In de schaaknotatie staat de letter N voor novelty, een nieuwtje, red.) Achteraf bleek ik dus met een nieuwtje gekomen te zijn. Ik vertrouwde het door Charousek gespeelde 7.♖d3 niet vanwege het stukoffer na 7...♜e4 8.♙xf4 ♜xd4! (8...♙f5!? 9.c3) 9.♖xd4 ♙c5 waarover zodadelijk meer.

7...♜e4 8.c3 8.♙xf4 ♙xf3 9.♖xf3 ♜xd4 ♞8...g5 [8...f6 9.exf6 (9.♙xf4 fxe5 10.dxe5 ♙c5 ♞) 9...♜xf6 10.♖e2+ ♖e7 11.♖xe7+ ♙xe7 12.♙xf4 0-0-0 13.♜bd2=] 9.h4

9...♙e7 [9...f6!? 10.exf6 ♖xf6 (10...♜g3 11.f7+!∞) 11.♙xd5 (11.hxg5 ♖f5) 11...♜g3 12.hxg5 ♖e7+ 13.♞f2 ♜xh1+ 14.♖xh1 0-0-0 15.♙xc6 bxc6 16.♙xf4 ♙g7 ♞] 10.♖d3 ♙f5 [10...f6 11.♖b5 ±]

11.♖b5 g4 [11...gxh4? 12.♖xb7 ♜a5 13.♙a4+ ♞f8 14.♖a6 ±] 12.♖xb7?! [12.♜g5! ♜xg5 13.hxg5 a6 (13...♙xg5 14.♖xb7 ♜e7 15.g3 ±) 14.♖xb7 ♜a5 15.♖xd5 ♖xd5 16.♙xd5 c6 17.♙b3 ♜xb3 18.axb3 ♙xg5 19.g3 h5 20.0-0 ♙d3 21.♙xf4 ♙xf1 22.♙xg5 ♙d3 23.♜d2 ♞g8 24.♙f6 ±] 12...♜a5 13.♙a4+ ♞f8 14.♖a6 h6 15.♙xf4 [15.♖xa5 gxf3 16.0-0 f2+ 17.♞xf2 ♜xf2 18.♞xf2 ♙xh4+ 19.♞g1 ♙g3 20.♖c5+ ♞g8-+] 15...gxg3 [15...♜c4 16.♙xh6+ ♞g8 ♞] 16.gxf3 ± [16.♖xa5 ♙xh4+ 17.♞f1 ♜g3+ 18.♞f2 ♜xh1+ 19.♞xf3 ♙g3-+] 16...♙xh4+ 17.♞e2 ♙g5 18.♖xa5?? [18.fxe4 ♙xf4 19.exf5 ♞] 18...♙xf4-+ 19.fxe4 ♙xe4? [19...♖g5!-+] 20.♞g1 ♙g6? [20...♙h2! 21.♞f1 ♖g5] 21.♜d2 ♖b8 [21...♙h5+ 22.♜f3 f6 23.♙c6 ±] 22.b4 ♖c8 23.♖c5+ ♞g7 24.♙c2 ♙g5 [24...♖d7 25.♖xa7 ♙g5 26.♙xg6 ±] 25.♙xg6 fxxg6 26.♞af1! [26.♜f3 ♖a6+ 27.♞e1 ♞bf8] 26...♖a6+ 27.c4 ♞hf8 28.♞xg5! ♞xf1 [28...hxg5 29.♖e7+ ♞g8 30.♞f6!] 29.♜xf1 ♖xa2+ [29...♖xc4+ 30.♖xc4 dxc4 31.♞g4 ♖xb4 32.d5+-] 30.♜d2 hxg5 31.♖xc7+ ♞h6 32.♖xb8 dxc4 33.♖h8 mat 1-0

Een opwindend partijtje! Ik was meteen onder de indruk van Hugo's 'nieuwtje' en thuis ging ik allereerst uitzoeken of het door mij gevreesde stukoffer inderdaad zo gevaarlijk was.

De uitgangstelling ontstaat na:

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.♙c4 ♜c6 4.d4 ♜f6 5.e5 d5 6.♙b3 ♙g4 7.♖d3 ♜e4 8.♙xf4 ♜xd4! 9.♖xd4 ♙c5

Ten koste van een stuk grijpt zwart het initiatief en lanceert zijn stukken richting de tochtige witte koningsstelling. Het opmerkelijke is dat de zwarte compensatie ook kan overgaan in een aanhoudende druk op een gedesorganiseerde witte formatie. Degenen die ervaring hebben met het spelen tegen Hugo, zullen misschien begrijpen dat ik in de partij dan ook al vrij snel geen zin had om de mogelijkheid van dit offer in de stelling te houden. Veel te veel lekkers voor een hongerige Hugo, die overigens, zo bleek na afloop, heel andere plannen had gemaakt. Het valt niet mee het offer meteen op zijn waarde te schatten, zelfs niet thuis gezellig samen met vriend Fritz. Om te beginnen staat wit voor een grote keuze tussen:

- I 10. ♖xd5
- II 10. ♖d3

I De alles-eten-variant met 10. ♖xd5 .

Het eenvoudig aannemen van het gebodene is het eerste waar je naar kijkt. Wit blijkt heel nauwkeurig te moeten spelen, en dan nog:

10. ♖xd5 ♖xd5 11. ♗xd5 0-0-0

Sterker dan 11... ♗f2 12. ♗c3 (12. h3 ♗xh1 13. hxg4 ♗xg1 14. ♗d2 ♗b6 15. ♗e4 0-0-0 16. c4 c6 17. ♗xf7 d4 18. ♗d6+ ♗c7 19. g3 ♗f2) 12... ♗xh1 13. ♗xb7 ♗b8 (13... ♗d8 14. ♗f3 ♗f2? 15. ♗g3!) 14. ♗c6+ ♗e7 15. ♗d5+ ♗e6 16. ♗e3! en wit doet weer volop mee **12. h3** Mindere alternatieven zijn

A. 12. c4 ♗f2 13. h3 ♗xh1 14. hxg4 ♗xg1 15. ♗c3 (15. ♗e2 ♗d4 16. ♗c3 ♗f2) 15... ♗d4 16. ♗e2 ♗f2 17. ♗b5 ♗b6 18. ♗xf7 ♗d3 19. ♗g5 ♗xe5

20. ♗xd8 (20. ♗e6+ ♗b8 21. ♗xd8 ♗xd8 22. ♗f1 ♗f8+) 20... ♗xd8+;

B. 12. ♗c3 ♗xc3 13. ♗xf7 ♗hf8 14. e6 ♗d4 15. ♗g5 ♗a4 16. ♗f3 ♗e4+ 17. ♗d2 ♗xe6 18. ♗xe6+ ♗xe6 19. ♗ae1 ♗g6; en

C. 12. ♗xb7+ ♗xb7 13. ♗f3 ♗he8 14. h3 ♗xf3 15. gxf3 ♗f2+! 16. ♗f1 (16. ♗e2 ♗g3+ 17. ♗xf2 (17. ♗xg3 ♗xg3+) 17... ♗xh1+ 18. ♗g2 ♗d1) 16... ♗g3+ 17. ♗xg3 ♗xg3 18. ♗g1 ♗xe5 19. ♗a3) 12... ♗f2+ 13. ♗f1 ♗xd5 14. ♗c3! [14. hxg4 ♗d1+ 15. ♗e2 ♗e1+ 16. ♗f3 ♗xg1 17. ♗xg1 ♗xg1 18. ♗xe4 ♗d8+] 14... ♗xc3 15. ♗xf2 ♗e4+ 16. ♗e3 ♗f5

De stelling wordt weer overzichtelijk. Wit leeft nog, maar zwart behoudt een betere pionnenstructuur en een licht initiatief. Een mogelijk vervolg is:

17. ♗f3 ♗c5 [Interessant is 17... g5!? 18. ♗xg5 ♗xg5 19. ♗xg5 ♗xe5+ 20. ♗f4 ♗he8 21. ♗xf7 (21. ♗f3 ♗c5) 21... ♗5e7!] 18. ♗ad1 ♗xd1 19. ♗xd1 ♗a4 20. b3 ♗c3

II De koele verdediging met 10. ♖d3

Er ontstaat nu een heel ander type stelling. Zwart moet de compensatie voor het geofferde stuk meestal in een paar pionnen en positionele voordelen zoeken:

10. ♖d3 c6!

Deze rustige zet combineert heel veel: zwart heeft geen last meer van Db5+, pion d5 wordt lekker stevig, en veld b6 lonkt voor de zwarte Dame. Wit heeft een hele reeks kandidaatzetten waarvan vooral 11. Lg3 me veel kopzorgen baarde. Eerst de alternatieven:

- A.** 11. ♗c3? ♗f2 12. ♖g3 g5!-+ Zwart moet uitkijken dat wit niet opeens de aanval overneemt na bijvoorbeeld 12... ♗xh1 13. ♖xg4 ♗xg1 14. ♖xg7)
- B.** 11. ♗e3?! ♗b6! 12. ♗xc5 ♖xc5 13. ♗h3 ♗xh3 14. ♖xh3 (14. gxh3 ♗f2 15. ♖c3 ♖xc3+ 16. ♗xc3 ♗xh1 17. ♗f1 0-0 18. ♗g1 ♗ae8 19. ♗e1 ♗e6 20. ♗xh1 ♗fe8+) 14... ♗f2 15. ♖c3 ♖xc3+ 16. ♗xc3 ♗xh1 17. ♗e2 0-0-0 18. ♗xh1 ♗de8)
- C.** 11. ♗f3 ♗f2 12. ♖f1 (12. ♖c3 ♗xh1 13. ♖xc5 ♗xf3 14. gxf3 ♖h4+-) 12... ♗xh1 13. ♖xh1 ♗xf3 14. gxf3 f6!)
- D.** 11. ♗e2 ♗f2 12. ♖g3 (12. ♖c3 ♖b6 13. ♗f1 ♗b4 14. ♗xf2 0-0 15. a3 ♗xc3+ 16. ♗bxc3 en dit keer zijn drie stukken voor de dame volgens mij niet genoeg.)

12... ♗xe2 13. ♖xg7 ♗f8 14. ♗xe2 ♗xh1 15. ♗c3 (15. ♗d2 ♖h4 16. ♗f1 ♗f2) 15... ♖h4 16. ♗f1 ♗f2 17. ♗xd5 0-0-0 18. ♖g5 ♖xg5 19. ♗xg5 cxd5 20. ♗xd8 ♗xd8 21. ♗xf2 ♗xf2 22. ♗xf2)

E. 11. ♗g3 ♖b6 12. ♗f1! Dàt is pas koel verdedigen. Aktievere verdedigingen zijn:

- a) 12. ♗f3 ♗f2+-;
- b) 12. ♗h3 ♗xh3 13. gxh3 ♗f2+ 14. ♗e2 ♗xg3 15. hxg3 ♗f2 16. ♖e3 (16. ♖f3 ♗xh1 17. ♖xh1 ♖d4) 16... ♖xe3+ 17. ♗xe3 ♗xh1 18. ♗f3 f6 19. exf6 0-0 20. ♗g2 ♗xf6 21. ♗xh1 ♗f1+ 22. ♗g2 ♗af8 23. g4 g5 24. a4 a5+ en c) 12. ♗d2 ♗xg1 13. ♗xe4 dxe4 14. ♖xe4 ♗h5 15. e6 0-0 16. exf7+ (16. ♖e5 fxe6 17. ♖xh5 ♗f2+ 18. ♗d1 ♖e3+) 16... ♗h8 17. ♖e5 ♗xf7 18. 0-0-0 (18. ♗xf7 ♖b4+) 18... ♗xb3 19. axb3 ♗ae8

Wit overleeft in deze laatste variant, maar kan slechts op remise hopen. zie diagram **12... f6!?** Nu wordt het wild, maar zwart moet wel opschieten, anders consolideert wit zijn stelling. Niet goed is 12... ♗f2

13. ♖c3 ♗xg3 14. ♘xe4 ♗xe5
15. ♖e1 f6 16. ♘g5±;

Wel is er voortdurend een alternatief middels het inlassen van a7-a5, a2-a4: 12...a5 13.a4 f6 14.exf6 0-0 (14...♖f8!? 15.♘f3 ♖xf6 16.♘bd2 ♘xd2+ 17.♖xd2 0-0-0 18.♖e1 (18.♗h4 ♖xf3+! 19.gxf3 ♖f8 20.f4 ♗f3-+) 18...♖a6+ 19.♖e2 ♖xf3+ 20.gxf3 ♗xf3 21.♗e1 ♗xh1 22.♖f4!♞) 15.♖xe4 ♗xg1 16.♘d2 ♖xf6+ 17.♘f3 ♖xb3 (17...♗xf3 18.gxf3 ♖xb3 19.cxb3 dxe4 20.♖xg1 ♖xf3+ 21.♗e2 ♖xb3 22.♗e5±) 18.♖xg4 ♖xb2 19.♖e1 ♗c5 20.♖e2 b5! En de a-pion kan een gevaarlijke klant worden.

13.exf6 Een andere kritieke stelling ontstaat na 13.e6 a5 14.a4 ♗xe6 15.♘c3 f5 16.♘f3 0-0

stelling na 12.Kf1!

Zwart heeft nu twee pionnen voor het paard en de druk op de witte brij met stukken blijft. **13...0-0!** [13...♖f8 14.♘f3 ♖xf6 15.c4]

14.♖xe4 ♗xg1 15.♘d2 ♖xf6+ 16.♘f3 ♖xb3 17.♖xg4 ♖xb2 18.♖e1 ♗d4! diagram [18...♗c5 19.♖a4 b5 20.♖b3 ♖d4 21.♖d3]

En nog altijd staat wit onder druk. Bovendien heeft zwart het oog laten vallen op een derde en misschien wel vierde pionnetje. Een mogelijk vervolg: **19.♖e2 ♖af8 20.♗e1** [20.h4 ♖g6 21.♖h3 ♖xa2; 20.♗f2 ♗c3] **20...♖g6! 21.♖d7 ♗c5 22.h4 ♖d4**

stelling na 18...Ld4!

23.♗f2 [23.♖h3?? ♖g1 mat!] **23...♖d1+ 24.♗e1 ♗b4 25.♖h2 ♖gf6 26.♖h3 ♗xe1 27.♖xe1 ♖xc2♞**

Zo, dat was een hele klus. Er valt wellicht nog wel wat te sleutelen aan deze varianten, maar voorlopig zie ik vooral een heleboel zwarte kansen. Deze analyse doet me dan ook concluderen dat het stukoffer correct is! En nu het toch tijd wordt om conclusies te trekken: als dat zo is, dan is **6... ♗g4** een echte kraker van een zet. Daarbij komt nog, dat als het stukoffer toch niet klopt, we hebben gezien (zie deel I van dit artikel) dat de partij Charousek-Chigorin ook nog aanzienlijk voor zwart verbeterd kan worden (Bijvoorbeeld met 1.e4 e5 2.f4 exf4 3.♗c4 ♘c6 4.d4 ♘f6 5.e5 d5 6.♗b3 ♗g4 7.♖d3 ♘h5 8.♘h3 ♘b4 9.♖c3 f3!).

Maar veel ruimte voor wit om eerder in het Konings-loper-gambiet af te wijken is er eigenlijk niet, dus wat nu? Is dit einde oefening? Dreigt hier dan eindelijk de theoretische basis onder het oeroude maar altijd enigszins verdachte gambiet weggeslagen te worden?

Wie gelooft er in het Hans de Vilder-gambiet?

Het mooie van wegen afsluiten is de noodzaak om nieuwe paden te bewandelen, althans, wanneer je niet wilt terugkeren naar de snelweg. En zo heeft Hans de Vilder met z'n kapes misschien wel de eerste meters van een pad vol prachtige avonturen blootgelegd, door een nieuwe gambietvariant te onderzoeken. Nu moet ik zeggen dat ik in eerste instantie bij het zien van zijn laatste voorstel niet meteen waanzinnig

enthousiast werd. Nog een pion er tegenaan? Heus, dat kan het toch niet zijn? Men oordele zelf:

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.♗c4 ♘c6 4.d4 ♘f6 5.♘c3 ♗b4 6.♘ge2!? N (Hier concludeerde Hans eerder dat 6.Dd3 d5! en 6.e5 Pe4 gewoon goed zijn voor zwart.) **♘xe4 7.0-0** De pointe.

stelling na 7.0-0

Het idee van het gambiet is duidelijk: wit wil zo snel mogelijk zijn stukken ontwikkelen en de zwarte monarch het leven zuur gaan maken. Ondertussen laat wit wel gewoon de zet toe die meestal bevrijdend is: d7-d5. Enige varianten:

7...♗xc3

[7...♘xc3 8.♘xc3 (8.bxc3 d5 9.♗xd5 ♖xd5 10.cxb4 ♗g4=) 8...0-0 (8...♗xc3 9.bxc3) 9.♘d5! met mooie compensatie] **8.♘xc3 ♘xc3 9.bxc3 d5** (9...0-0 10.♖h5 g6 11.♖h6 d5 12.Txf4!?) **10.♗d3** (10.♖e1+ ziet er leuk uit na 10...♗f8? 11.♗xd5± of 10...♗e6 11.♖h5 0-0 (11...dxc4 12.♖xe6+ ♘e7 13.♖e4) 12.♗d3 g6 13.♖f3 met compensatie; Maar na 10...♘e7 11.♖h5 0-0 12.♗d3 g6 heeft de zet 10.♖e1 niet veel nut gehad.) **10...g5**

stelling na 10...g5

Dit is de kritieke stelling zo lijkt het. Wit heeft twee pionnen geïnvesteerd en moet met het loperpaar en actieve zware stukken gevaarlijke dingen gaan bedenken.

Zou het iets kunnen worden? En wat zal er inmiddels in Hans' variantenklapper opgetekend staan? Ik ben benieuwd. Misschien dat een flitsende overwinning voor een vliegende start van het nieuwe gambiet kan zorgen? In de zevende en laatste ronde van het Persoonlijk Kampioenschap leek de eerste praktische test in aantocht maar bleek Hugo weer eens onvoorspelbaar door na **1.e4 e5 2.f4 exf4 3.♙c4 ♘c6 4.d4 ♗f6 5.♗c3 ♙b4 6.♗ge2** het tweede pionoffer te weigeren met het niet kritieke **6...g5?!⁶**

Op die manier schiet het natuurlijk niet op met het schrijven van

geschiedenis. Maar goed, we zullen dus nog even moeten wachten. Het is nu 130 jaar na het verschijnen van het eerste artikel over **1.e4 e5 2.f4 xf4 3.Lc4 Pc6!**? en nog altijd is de mist niet opgetrokken. Heeft wit niet beter dan de overgang naar het Konings-paard-gambiet met **4.Pf3** of kunnen de adepten van het Koning-loper-gambiet eigenwijze wegen blijven volgen met **4.d4**? Het is een vraag die mij bezig heeft gehouden als geen andere vraag ooit tevoren. Is er rust te vinden voordat zij definitief en naar volle tevredenheid is beantwoord? Zal ik weer eens wakker worden zonder de last van de gewichtige **3...Pc6**-kwestie onmiddellijk op mijn voorhoofd te voelen drukken? Ik hoop het maar. □

1) "American Chess Quarterly", eerste nummer, zomer 1961.

2) De Fischer-Verdediging is nog altijd een belangrijke variant, maar geldt momenteel niet als kritiek.

3) The King's Gambit, A modern view of a swashbuckling opening, Neil McDonald, Batsford, London 1998.

4) McDonald geeft geen bron, maar waarschijnlijk komt de variant uit een boek dat Korchnoj samen met Zak schreef. De mate van betrokkenheid van de beroemde schaker wil bij dit soort samenwerkingsverbanden nog wel eens een vraagstuk zijn.

5) Inmiddels denk ik, aanbeland in het Fritz-tijdperk, dat wit hier **14.♙f1** moet spelen omdat anders **14...♙g4 15.♙d3 (15.♙b5+ c6 16.♙xb7 ♗d8 17.♙a4 h4 18.♙f4 ♙h6 19.♙xc6+ ♗f8-+) 15...h4 16.♙f4 h3 17.♗xh3 ♙xh3 18.♙xh1 ♙xd3 19.cxd3 c6** erg lastig is. Wit houdt wel enig voordeel na **14.♙f1 ♙g4 15.♙d3 h4 16.♙f4 h3 17.♗xh3 ♙xh3 18.♙xh3** (Dekt de toren op f1!) **♙xh3 19.♙xh1 c6**.

6) Narings-van Hengel, Amsterdams PK 2004. Het werd wel weer dolletjes na **7.0-0 d6 8.g3?! Lg4!** (Weer die zet!) **9.xf4 Pxd4!**

foto: Ed Leuw

(Caïssalid en waarheidvorser Niek Narings legt een en ander uit. Hier geeft hij aan dat de witspeler in de Siciliaanse Draak nooit zijn hoofd boven het maaiveld moet uitsteken. Overigens is de pion op c3 een paard, en is de zwarte stip op d7 een loper. Die zijn namelijk zoek, red.)

Er zijn geen slechte beginzetten

Op weg naar De Lier voor de laatste ronde van de KNSBcompetitie bekeken we in de trein de printjes van de partijen van onze tegenstander. Pieter Melford kwam naar me toe, want hij had een interessant dilemma. Zijn mogelijke tegenstander, René Duijker, bleek vaak **1.c3!?** te hebben geopend. Wat speel je nu tegen zo'n vreemde beginzet? Je bent natuurlijk geneigd om deze zet onmiddellijk te veroordelen. Maar zo slecht is deze helemaal niet. Je geeft het voordeel van de voorzet er waarschijnlijk mee uit handen (maar ook dat is niet zeker, zie onder), maar het kan psychologisch en praktisch erg sterk zijn. Kijk maar.

Stel een Siciliaanspeler antwoordt **1..c5**, in de hoop bekende paden te betreden na 2.e4. Maar wit speelt misschien wel 2.d4, en na bijvoorbeeld 2..cxd4 3.cxd4 d5 zit je in de ruilverant van het Slavisch, dat wel in je repertoire moet zitten. Of wit speelt 2.c4, en nu heeft zwart ineens wit en speelt Engels. Moet je ook maar op je repertoire hebben.

Een gezonde tegenzet lijkt **1..d5**. Nadeel is dat je dan na 2.d4 in een heel degelijke opening zit, waar je met zwart erg lastig doorheen komt. Ook kan wit kiezen voor 2.c4, en zwart heeft weer wit, maar zit dan in een 1.d4 c5 opening. Vervelend als je met wit normaal 1.e4 speelt... Aangezien Pieter een 1.e4-speler is, leek het ons goed om met **1..e5** te reageren. Speelt wit 2.d4, dan antwoord je bijvoorbeeld 2..exd4 3.cxd4 d5, en je zit in een damegambiet waar wit net iets te snel op d5 heeft geruild. Moet dat wel in je repertoire zitten. Aangezien Pieter het aangenomen damegambiet speelt was dit geen

optie. Je kan ook 2..d6 spelen. Het eindspel na ruilen op e5 en op d8 is gelijk, en na 3.e4 zit je dan in de opening 1.e4 e5 2.c3 d6 3.d4. Wit kan ook kiezen voor 2.c4, en dan speelt zwart met wit en is het Siciliaans geworden. Kortom, zo'n eenvoudig beginzetje geeft genoeg reden tot speculatie.

In De Lier aangekomen bleek René Duijker op bord 2 te zitten, waardoor niet Pieter, maar ik tegen hem moest aantreden. Ik koos na 5 minuten voor 1..e5. Ook hij dacht een paar minuten na en reageerde met 2.c4, waarna het Siciliaans werd. Had ik voor niets met zwart zitten voorbereiden!

Achteraf (ik hoef natuurlijk niet te vertellen dat er een scherpe variant van het Siciliaans op het bord kwam, die René beter kende dan ik, waardoor ik vrij kansloos verloor) praatte ik met René nog wat na, en hij vertelde dat hij dit nu al geruime tijd speelt, met zeer goede resultaten. In een andere KNSB-ronde speelde hij ook 1.c3 e5 2.c4, waarna de zwartspeler een kwartier ging nadenken, omdat deze 1.d4 speler door had dat hij in het Siciliaans was gelokt! Hij zei op 1..e5 ook wel 2.d4 te hebben gespeeld. Na 2..exd4 doet hij dan niet het door Pieter en mij verwachte cxd4, maar 3.Dxd4! en wit speelt Scandinavisch met het nuttige tempo c6 meer. Ook had hij wel eens 2.g3 gespeeld, om na 2..d5 3.d4 in een Caro-Kann met extra tempo g6 te zitten, wat in sommige varianten een erg nuttige zet is. Hoewel ik dacht met Pieter in de trein de meeste ideeën van 1.c3 te hebben ontrafeld, bleek ik het dus behoorlijk mis te hebben.

Kortom, in schaken kan alles, ook 1.c3! □

De Citatenhoek

Hebt u een leuk, ontroerend of huiveringwekkend schaakcitaat, dan wel gedicht of anekdote? Stuur hem ons op. (Plaatsing zeker niet gegarandeerd ;-)

Pat

Hij wist niet wat hij zonder sigaretten
Of wat hij zonder schaken moest beginnen
Hij schaakte om de zinnen te verzetten
En rookte om de zinnen te verzinnen

Kees Torn

Ik schaak, en redelijk goed.

In plaats van mijne zetten te beantwoorden, gooit men gedurig het bord om, en dwingt mij de stukken op te zoeken.
(Multatuli, Liefdesbrieven, blz. 258, Brieven aan Mimi, 27 Julij 1863)

Toen was het zover. Ik dacht: ik doe het maar weer eens. Maar voor de rest heb ik er niet bij stilgestaan. Jij geeft me het gevoel dat ik over elk ding moet nadenken, maar dan had ik beter schaker kunnen worden. Die kan de hele dag nadenken.

(Wim van Hanegem, HP/De Tijd, 19-12-1997, Een onverstoort mens in de Alkmaarder Hout, Bas Barkman)

Zoals ik reeds zeide, men beantwoordde mijn zetten niet, maar wierp 't bord om, zoodat de stukken wegrollden in den modder van de dagelijksheid waarin ik niet thuis ben.

Ik apprecieer die taktiek als doeltreffend, hoe onedel dan ook, want ik erken dat het rondspartelen in 't slijk der gewone dingen mij afmat en ontmoedigt. Zonder hart ben ik niets waard, en daarvoor heb ik geen hart. Wat zijn ze slim die domme mensen op hun terrein!

(Multatuli, Liefdesbrieven, Brieven aan Mimi, 30 Julij 1863)

de Caïssa jeugd

Matthijs de Feber

Elmimi toernooi

Op de dag dat een van de naamgevers van het roemruchte Elmimi toernooi, Michaël Wunnink, zijn rentree bij Caïssa aankondigde, ging dit jeugd-snelschaaktoernooi zijn tweede editie in. Gezien het tempo waarin onze jeugdige talenten normaal hun zetten uitvoeren, zou je verwachten dat ze voor zo'n snelschaaktoernooitje hun handen niet omdraaien. Maar het is net als in het echte leven; als je snel moet zetten dan is het opeens een stuk lastiger dan wanneer je alle tijd hebt en allang weet wat de beste zet is, maar hem nog even niet uitvoert omdat je schaakleraar dan vindt dat je te snel zet. Bovendien mocht ook nog de koning geslagen worden. De hele tijd hoorde je de schakers 'schaak' zeggen om zichzelf in dezelfde ademtocht daarvoor te vervloeken. Makkelijk winnen willen we immers allemaal!

Uitgesproken favorieten waren er dit jaar niet bij. In de **A-groep** is iedereen een stuk sterker geworden, maar de verschillen zijn daarmee ook een stuk kleiner. **Boaz**, die vorig jaar in de interne ongenaakbaar leek, heeft het dit jaar een stuk moeilijker. Maar misschien dat ware klasse zich nooit verloochent: het Elmimitoernooi won hij dit jaar met een score van maar liefst 100%! **Jouke** volgde hem op de voet, maar wellicht door een vrije ronde in het begin van de competitie, liep hij steeds een beetje achter, en in het onderlinge duel moest hij het onderspit delven, maar met een score van 7 uit 8 kan je thuishkomen. De 5 uit 8 van **Danza**

was ook indrukwekkend te noemen. Aanvankelijk was ze koploper en was ieders hoop op haar gevestigd. Danza heeft in de korte tijd dat zij lid is, de grootste sprong van iedereen gemaakt, en Tom en ondergetekende schuwen geen middel om haar voor de club te behouden. Een andere revelatie dit seizoen is natuurlijk **Sam**. Vooral op tactisch gebied is hij schier onverslaanbaar. Dit jaar kwam hij op het Elmimi wat moeilijk op gang. Tja, soms heb je je dag gewoon niet. Dat neemt niet weg dat hij keurig 50% scoorde. Zijn grote vriend **Lars** -het langst spelende jeugd lid- speelt altijd op een haast onopvallende manier goed. Hij laat teveel in de opening liggen en gaat pas rekenen rond de vijftiende zet wanneer hij vaak al wat materiaal achter staat (zie elders in dit nummer), maar speelt wel altijd in de top drie. Ook nu scoorde hij een keurige 5 uit 8. De verschillen in de

B-groep zijn niet zo groot. Het Herdersmat is daar zeker de meest modieuze openingsvariant. Laten we het zo stellen: remise-achtig wordt het nooit. **Oran** werd nummer 1 van de B-groep en deze overwinning gaf hij extra kleur door tijdens zijn serie van drie overwinningen

ook de scalp van niemand minder dan Sam aan zijn zegekar te binden. **Joshua**, die een steeds serieuzere schaker lijkt te worden, won keurig een punt tegen Oran. **Eskander**, die vorig jaar de sterren van de hemel speelde tijdens het snelschaken, eindigde samen met **Luc**, die een regelmatig seizoen draait, mooi vlak boven Joshua. Een geslaagd en bovendien vlak boven Joshua. Een geslaagd en bovendien heel spannend toernooi! □

	Sa	La	Lu	Es	Or	Bo	Jk	Js	Da	Tot
Sam	X	0	1	1	0	0	0	1	1	4
Lars	1	X	1	1	1	0	0	1	0	5
Luc	0	0	X	1	0	0	0	1	0	2
Eskander	0	0	0	X	1	0	0	1	0	2
Oran	1	0	1	0	X	0	0	1	0	3
Boaz	1	1	1	1	1	X	1	1	1	8
Jouke	1	1	1	1	1	0	X	1	1	7
Joshua	0	0	0	0	1	0	0	X	0	1
Danza	0	1	1	1	1	0	0	1	X	5

Na
het succesvolle
seizoen 2002-2003

waarin het jeugdteam het kampioenschap binnenhaalde, moesten onze talenten het in een klasse hoger proberen. Dat het dit jaar niet zo makkelijk zou gaan als vorig jaar was te verwachten. Desondanks zijn we keurig in de middenmoot geëindigd. Tijdens de laatste wedstrijd tegen Amstelveen stond er niets meer op het spel en dat was maar goed ook want het team werd door personele problemen geteisterd. De SGA had de laatste wedstrijd tijdens de meivakantie gepland en daardoor zat bord 1-speler **Boaz** in Kreta en bereikte de teamleider pas op het allerlaatst het bericht dat **Sam** ook niet aanwezig kon zijn. Danza kon gelukkig invallen, dus we kwamen maar één speler tekort. Bij Amstelveen aangekomen was er nog even de hoop dat we reglementair zouden winnen. De sleutelbeheerder van de prachtige speellocatie was onvindbaar en pas na veel gebel en gestress wisten ze hem op te duiken (naar verluiddende iemand het nummer van zijn stamkroeg).

Jouke speelde op bord 1 en als er een schoonheidsprijs zou moeten worden uitgedeeld voor jeugdpartijen, dan zouden zijn partijen er zeker voor in aanmerking komen. Jouke is zonder meer de meest fanatieke schaker bij de jeugd. Met hem kan je urenlange gesprekken voeren over de vraag of Kasparov nog wel als de sterkste schaker ter wereld gezien moet worden. En wie is er nou sterker Anand of Kramnik? Allerlei zaken die hem volop bezighouden. Alleen die obscure voorliefde voor Ponomarev? Zelf lijkt hij misschien wel het meeste op Sjirov, als we hem dan toch moeten vergelijken. Zijn eindspel is vaak beter dan dat van leeftijdgenoten en hij offert waar hij kan. Helaas soms ook waar het niet kan. In zijn partij tegen Amstelveen was dat helaas het geval. Nog voordat hij zelfs maar een paard had ontwikkeld, offerde hij al een loper op h7. Van compensatie was geen sprake en het duurde te lang voordat hij zijn stukken naar de koningsvleugel kreeg. Zijn tegenstandster raakte niet in paniek, bracht haar verdediging op orde en wachtte als een spin in haar web op een paar slordigheidjes van Jouke en sloeg zo toe.

Bord 2 bleef leeg en op bord 4 trof **Danza** een tegenstander waarbij het onduidelijk was waarom hij 'slechts' op bord 4 speelde. In de opening ontwikkelde Danza haar paard naar h5 en de witspeler begreep onmiddellijk dat daar zijn kansen lagen. Hij opende wat lijnen, forceerde een combinatie waarin Danza vergat dat ze nog een paard op h5 had staan waardoor ze het arme beest uiteindelijk verloor. Zeer tragisch allemaal, maar Danza gaf niet op en benutte haar sterkste kant: ze kan als geen ander een strategisch plan voor de langere termijn bedenken. Omdat haar b-pion verdwenen was, besloot ze via die lijn druk tegen de lang gerokeerde koning uit te gaan oefenen. Dit plan leek fantastisch te gaan slagen. Haar tegenstander moest een stuk geven

De jeugd extern

Matthijs de Feber

om het
mat te voor-
komen. Hij deed
een zeer van pas ko-

mend tussenzetje waar-mee haar dame werd aangevallen. Danza schrok daar een beetje van en in plaats van haar dame rustig naar b7 te spelen om zo de druk vast te houden en een zet later het paard te winnen, speelde ze haar dame naar het centrum. Daar raakte dit belangrijke stuk in de complicaties die volgden spoedig verloren en zo ook de partij.

Zo was het **Lars** die de eer moest gaan redden. Lars is een schaker bij wie alle vaardigheden even goed ontwikkeld lijken en daarom valt zijn spel niet snel op. Hij heeft een heel natuurlijke manier van spelen, maar met één heel duidelijk manco. De opening vindt hij absoluut oninteressant met als resultaat dat hij er zo snel mogelijk doorheen wil, wat hem bijna altijd materiaal kost. Niet zelden staat hij al na zo'n acht zetten twee stukken achter, maar wint toch vaak nog de partij! Tijdens de rit in de sneltram had ik op hem ingepraat om te zorgen dat hij rustig de opening zou spelen en zijn tijd zou gebruiken. Hij luisterde zowaar en zie wat er gebeurt als Lars even wat langer nadenkt in de opening. Binnen zes zetten won hij een pion, gevolgd door een kwaliteit en hij kreeg ook nog een overweldigende aanval in het centrum. Eventjes verslapt zijn aandacht toen hij voor materiaalwinst koos boven geforceerd mat in vijf, maar uiteindelijk wist hij de vijandelijke koning in een matnet te krijgen en won hij de partij in grootse stijl! Schrijver dezes had graag deze wonderschone partij gepubliceerd, maar tijdens de overstap naar een nieuwe computer is de partij en bijbehorende analyse verloren gegaan. In een volgend nummer van CN hoop ik een andere overwinning van Lars te kunnen publiceren. □

Een toreneindspel

Ik heb in deze rubriek al eens gemeld dat ik veel moeite heb met toreneindspelen. Zelfs wanneer ik daarin een voordeeltje heb, vind ik het moeilijk zo'n eindspel te winnen. Gelukkig vinden ook mijn tegenstanders niet altijd de weg naar de winst. De volgende positie bereikte ik in een partij tegen Tony Slengard, na een moeizame Wolga-partij waarin ik voor de geofferde pion nooit ook maar een schijntje van tegenspel kreeg. Maar ik gokte op het labyrint van het toreneindspel: alle stukken

stand na de 41ste zet van Wit.

Op de 40ste zet heb ik op d4 de dames afgeruild om wit te dwingen zijn mooie front van vier verbonden pionnen op te splitsen: de pion op e3 moest naar d4. Misschien was het eindspel met de dames nog op het bord ook wel remise te houden, maar dat leek mij met de witte pionnen nog verbonden, onzeker. Zonder dames zijn er minder verrassingen. Maar hoe nu?

41...Tb3+

Om achter de witte d-pion te komen)

42 Kf2 Td3 43 Ta4 h5

Aan deze zet denkt Fritz helemaal niet. Hij overweegt vooral Td2+ en Kf6. Maar ook dan zou de witte koning de toren van de d-lijn hebben gejaagd. Was 42...Td3 dan verkeerd? Het is ook voor Fritz de eerste mogelijkheid.)

44 Kf2 Tb3 45 d5 Kf6

Het witte plusje is volgens Fritz gegroeid tot plus 1,13)

46 Td4

Volgens Fritz te makkelijk. Hij kiest voor Te4 om de zwarte koning af te sluiten. Nu stort het witte voordeel weer in naar 0,40

46 ...Tb2+ ?

Fritz keurt dit af. Het witte voordeel is nu weer 0,70. De zwarte koning moet volgens Fritz naar de pion toe: ...Ke7. Principieel is dat juist. Mijn torenschaakje is opportunistisch en stuurt de witte koning alleen maar

Het Middenrif

geruild behalve een paar torens en nu moest ik me verdedigen tegen een pion meer. Voor betere spelers is misschien meteen te zien wat hier de remisekansen zijn. Fritz beoordeelt de uitgangspositie als plus 0,53 voor wit. Er moet dus remise in zitten.

Leo Oomens

naar een beter veld. Hij kan nu gratis via f3 naar e4. Maar praktisch is het verschil niet groot. Het komt hier (nog) niet aan op tempo. Bovendien geeft Fritz hier voor wit liever nog Td2 om het schaak te blokkeren. In de hoop op torenruil? Dat lijkt me hier niet gunstig voor zwart, maar dan ook geen reële mogelijkheid. Daar moet wit dus ook niet op spelen. Toch deed Tony dit hier ook.)

47 Td2 Tb7 48 h3 h4?

Om na g4 en passant te kunnen slaan. Toch niet tevreden. Dit biedt wit de mogelijkheid om met zijn koning in te komen via veld g4. Zwart kan dat even tegenhouden met Kf5 maar na een torenschaakje op de vijfde rij moet de koning toch weer terug. Aangewezen was ...Ke7 gevolgd door ...f5.

49 Kf3 Kf5 50 d6? (maakt de weg vrij voor Td5+, maar ook voor ...Ke6 waarna de witte d-pion niet meer te verdedigen is) **50 ...Td7**

Stelling na de 50ste zet van zwart

51 g4+ ?

Toch. Het witte voordeel daalt volgens Fritz nu van +1,35 naar +0,37. Fritz geeft hier Td1 of Td4 aan om het voordeel nog iets te vergroten. Na ..Ke6 volgt Kg4 en wit ruilt dan zijn zwakke pion tegen de afbraak van de zwarte pionnen. Nu heeft wit zijn eigen pionnenstelling

verzwakt en is remise onvermijdelijk. Het binnenkomen van de witte koning via g4 is nu zonder gevaar voor zwart)

51 ...hgx3 e.p. 52 Kxg3 Ke6 53 Kg4 Txd6 54 Txd6 Kxd6 55 f5 Ke7 56 Kg5 gxf5 57 Kxf5 Kf8 (met remisevoorstel) **58 h4 Kg7 59 Kg5 f6+ 60 Kg4 Kg6** remise.

Cruciaal in dit eindspel is wits 51ste zet. Die leidt direct tot remise. Wit moet hier inzien dat de d-pion niet te redden is, maar dat zwart een koningszet nodig heeft voor het veroveren van die pion. Dat tempo moet wit benutten voor het veroveren van de zwarte h-pion. Bijvoorbeeld: 51 Td5+ Ke6 (nu kan de witte koning naar g4, maar eerst de toren in veiligheid) 52 Te5+ Kxd6 53 Kg4 f6 54 Ta5 Ke6 55 Kxh4 Td4 56 g3 Td7 57 g4 (na ..Td4 volgt nu 58 f5+ gxf5 en 59 Txf5 en wit wint) 57 ...Kf7 58 f5 Kg7 59 fxg6 Kxg6. Is dit nog te winnen? Vanuit deze stelling weet Fritz niets beter te verzinnen dan eindeloze torenzetten van zowel wit als zwart. Het is evident dat dat niks oplevert. Maar wit kan hier toch ook moeilijk g4-g5 doorzetten. Hij blijft dan over met de randpion en dus met remise.

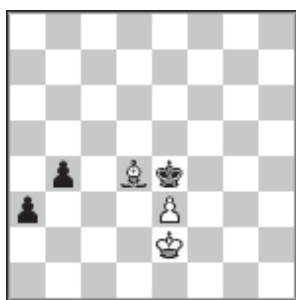
Op zet 54 kon wit ook kiezen voor Te1. Is dat beter? Fritz ziet wits voordeel dalen van +0,72 tot +0,27. Na Ta5 bleef wits voordeel gelijk. Na Te1 kan zwart zijn h-pion dekken met Th7 en dan is er voor wit niet veel meer te halen. Ook remise. Zo te zien is alles remise. Echte schakers zien dit vermoedelijk al in de uitgangstelling. In het middenrif moet je het op het bord ondervinden. □

Remise claimen is niet makkelijk

Tom Spits

De promotieklasse van de SGA werd dit jaar weer opgeschrikt door een beroepszaak. En uiteraard ging het weer eens om de vorm van een remiseclaim, een onderdeel waarover vele schakers wel de klok hebben horen luiden, maar niet weten waar die verrekte klepel hangt. Zo ook Raadsheer 1-speler Ton van Garderen, die na een lange partij schaak in een wederzijds koning + toren-eindspel was beland en, in de veronderstelling dat dit dan ook remise was, zijn zet voltooid met een vragend "remise?". Tegenstander Rob van Dongen van VAS 3 kan het qua stellingsinschatting niet met zijn tegenstander oneens zijn geweest, maar omdat deze nog slechts een tiental seconden op de klok had, speelde hij gewoon door. Van schrik speelde ook de Raadsheerspeler door, ging enkele zetten later door zijn vlag en verloor. De wedstrijdleider ter plaatse greep bij dit onrecht in en verklaarde de partij remise, omdat de VAS-speler onmogelijk qua stelling op winst had kunnen spelen. VAS gaat vervolgens in beroep en stelt dat er geen remiseclaim van de Raadsheerspeler was geweest, en dat het de VAS-speler vrij staat om een remiseaanbod van de tegenstander af te slaan, ook al is de stelling niet te winnen. De competitieleider van de SGA kon niets anders doen dan de partij verloren verklaren voor De Raadsheer. De speler had beter van de regels op de hoogte moeten zijn en had na het afslaan van de remise op de volgende zet remise moeten claimen.

Samen met Cas Zwaneveld, de teamleider van Caïssa 3 (dat in dezelfde promotieklasse speelt) heb ik me over deze domheid hogelijk verbaasd. Als ik echter op een vrije maandagavond bij de externe wedstrijd Tal/DCG 2 – Caïssa 3 kom kijken, zie ik bij Cas, in traditionele tijdnood (zo'n 9 digitale seconden om precies te zijn), de volgende stelling:

Cromsigt – Zwaneveld
stand na 1... a4-a3

Hoewel minder duidelijk remise dan het voorgaande geval, heeft zwart met zijn laatste zet de remisehaven weer in zicht. De witte koning en loper moeten meehelpen om de

progressie van de pionnen af te stoppen, waardoor zwart de laatste pion kan nemen en wit niet meer kan winnen, behalve door zwart door de vlag te jagen. Cas mist de notie dat hij hier remise kan claimen en gaat kansloos door de vlag. Ook hier had de speler-in-tijdnood remise kunnen claimen om te voorkomen dat hij verliest door tijdsoverschrijding. Sneu voor Cas, natuurlijk, zeker toen bleek dat tegenstander Jeroen Cromsigt eigenlijk zat te wachten op de claim en daar niet moeilijk over had gedaan. Maar ja, hij moest het wel eerst doen.

Hebben we dan nu alle ellende gehad? Nou ja, bijna

dan. De laatste ronde van de promotieklasse was ik wedstrijdleider bij Caïssa 3 – Isolani 1 en weer was Cas in tijdnood. Aangezien zijn tegenstander Cor de Leeuw vanwege een fysieke handicap niet noteerde (maar nog wel 15 minuten had), was ik daar de partij zelf aan het noteren, om eventuele voorvallen met de notatie te kunnen opvangen. En ja hoor: Cas staat in een dame-eindspel een pion voor, maar heeft veel te weinig tijd om dit te winnen. Na het vorige incident weet hij dat hij "ergens" wellicht remise kan claimen. Op fluistertoon, vraagt hij, of hij mag claimen en ik knik. Ja hoor, het mag. Alleen echter niet als je tegenstander aan zet is! De Isolani-speler verwijst hem echter door naar de wedstrijdleider en hoewel ik het strikt genomen niet ontvankelijk zou moeten verklaren, zie ik daar in deze situatie geen reden toe. De laatste zetten van Cas zijn echter niet de allerbeste en ik zie mogelijkheden voor De Leeuw om een winstpoging te doen, door de e- en f-pion te gaan winnen en met een beetje pech vervolgens dames te ruilen om zo zijn pion naar de overkant te begeleiden. Zeker gezien de tijdnood van Cas een lastige stelling om te moeten keepen. De Leeuw heeft echter nog geen blijk gegeven zijn koning erbij te gaan betrekken, dus mag er op dit moment van een gestructureerd plan nog geen sprake zijn. Hij heeft nog wel 15 minuten om dat te bedenken en dus verklaar ik mijn beslissing uit te stellen, wat er op neer komt dat ik de partij nog verder zal volgen en op die basis kan vaststellen of de speler met de meeste tijd inderdaad een serieuze winstpoging doet. De Isolani-speler denkt vervolgens nog even na, maar berust uiteindelijk toch in de remise.

Na deze praktijk-voorbeelden van hoe het niet moet, volgt dan nu het leermoment:

hoe claim je dan wel correct en wanneer. Ten eerste geldt het recht op dit type remiseclaim (tegenstander speelt op tijd) pas op het moment dat de claimende speler **minder** dan 2 minuten overheeft in een normale partij (bij rapidschaak en snelschaak gaat dit natuurlijk helemaal niet op, want daar is tijd nu eenmaal een bepalende factor). Vervolgens moet de speler zijn remiseclaim indienen als hij aan zet is en **voordat** hij een stuk heeft aangeraakt, want anders vervalt het recht op claimen. Claimen tijdens de zet van de tegenstander mag natuurlijk al helemaal niet. Claimen doe je als volgt:

- a) zet de klok stil
- b) geef de tegenstander en de wedstrijdleider aan dat je remise claimt op basis van het feit dat de tegenstander redelijkerwijs niet meer kan winnen (zoals in het K+T tegen K+T eindspel uit casus 1).
- c) de wedstrijdleider kan vervolgens
  - a. de claim toekennen en de partij remise verklaren.
  - b. de claim afwijzen en daarbij de tegenstander 2 minuten compensatie

- geven, wegens een foutieve claim. Er moet dan doorspeeld worden.
- c. zijn beslissing uitstellen. In dit geval zal de wedstrijdleader de wedstrijd blijven volgen en op het moment dat er een vlag valt zijn beslissing alsnog nemen.
- d) De remise-claim geldt ook als remise-aanbod en kan als dusdanig ook aangenomen worden door je tegenstander, waardoor de wedstrijdleader niet eens hoeft op te treden.

Dezelfde procedure geldt bij claims aangaande 3x dezelfde stelling en de 50-zetten regel (hoewel daar nog wel notatie als bewijsmateriaal bij nodig is). Daar zal ik de volgende keer op ingaan. Mocht je het vervolgens oneens zijn met de beslissing van de wedstrijdleader, vraag altijd of hij zijn antwoord wil toelichten – daar heb je recht op. Mocht je in beroep willen gaan tegen de beslissing, maak dat dan meteen kenbaar en laat het ook aantekenen op het wedstrijdformulier. □

FISCHER RANDOM CHESS

Micha Leuw

Op zaterdag 8 mei 2004 vond het eerste zogenaamde Open NK Fischer Random toernooi plaats. Fischer Random betekent dat stukken niet in de klassieke beginstelling worden opgesteld. Behalve de pionnen staan de stukken in een willekeurige volgorde. Iedere positie is toegestaan met als randvoorwaarde dat de lopers op verschillende kleuren staan en de koning zich tussen de torens bevindt. De beide rokades blijven mogelijk. Er wordt gerokeerd naar de klassieke rokadestelling, dus de koning belandt hoe dan ook op c1 en de toren op d1 bij de lange rokade. Deze spelvorm is ooit door Fischer bedacht om de openingstheorie buiten te sluiten. Ondanks het feit dat ik de afgelopen tijd erg veel energie stak in openingsstudie, ben ik van dit systeem een groot voorstander. Lekker denken vanaf zet 1!

Het toernooi werd georganiseerd door de Amsterdamse schaakclub Fischer Z. De opkomst viel een beetje tegen, ondanks een goed gevulde prijzenpot. Ongeveer 35 mannen namen deel. Met als sterkste deelnemers Yasser Seirawan en Jaap Vogel. Ik speelde een behoorlijk succesvol toernooi en scoorde 5 uit 7, wat mij een derde plaats en 150 Euro opleverde.

De onderstaande partij speelde ik tegen meervoudig Amerikaans kampioen Yasser Seirawan. Misschien is deze partij niet exemplarisch voor het Random-schaak. De beginstelling die we in deze partij kregen laat een vrij helder ontwikkelingsschema toe. Derhalve staat er vrij snel een natuurlijke stelling op het bord, zeker na de wederzijdse rokades.

wit: **Micha Leuw** (2191)
zwart: **Yasser Seirawan** (2621)

1. g4 Pc6 2. Pc3 Pb6 3. Pb3 e6 4. e4
0-0-0 5. 0-0-0

5... g6 6. d4 d5 7. exd5 exd5 8. f4 f5
9. Lh4

Op iedere torenzet volgt een paardzet met tempowinst

9... Lf6 10. Lxf6 Dxf6 11. g5 Dg7

Ik vind de opening wel gelukt. Zwart heeft een slechte loper. Wat ik nu wil is het omspelen van mijn paarden, vooral Pb3. Dat is echter gebonden aan de dekking van d4. Daarom überdeck ik pion d4 alvast.

12. Df2 ?

Uiteindelijk blijkt dit toch een 'halve zet' te zijn. Zie de opmerking bij zet 16.

12.. h6 13. h4 hxg5 14. hxg5 Lf7

15. Tge1 Tge8

Nu ga ik eens ècht over de stelling nadenken. Want zwart dreigt nu beter te komen staan. Nog steeds heb ik een probleem met d4. Dat valt eigenlijk maar op een manier op te lossen.

16. Pb1! *diagram*

Dit is het nu eindelijk het juiste plan. De dekking van d4 moet worden overgenomen door c3. Pas dan kunnen de beide paarden weer spelen.

16 ..Pc4 17. c3 Pd6 18. P1d2 Pe4
19. Dg1 Th8 20. Pf3 b6 21. Pe5?

Na afloop analyseerde ik met Seirawan onder andere dit moment. Ik denk dat ik wel 40 minuten met hem

geanalyseerd heb. Buitengewoon sympathieke man.

Vooral zijn commentaar bij deze zet, Pe5, maakte op mij veel indruk. Hij zei het volgende. 'I've got a bad bishop, but you've got one too. You should play Lg2-f1-b5-(xPc6), and only then play Pe5.'

Hier kon ik het alleen maar mee eens zijn. Het feit dat hij dit zo zag, maakt voor mij het verschil duidelijk tussen meester en amateur.

21.. Pxe5.

Vanaf hier speel ik wat ik noem de anti-grootmeestermode. Dat betekent dat ik ga schermen/dreigen met onduidelijke varianten. De achtergrond hiervan is dat grootmeesters meestal controle willen houden over de stelling en op groter algemeen positioneel inzicht willen winnen. Lekker veilig. Dus ik reken in deze fase alles wat onduidelijk is naar mij toe, als beter voor mij.

22. dxe5 Kb7

Profylaxe. 22... c5 23. Lxe4 de 24. Pxc5 Met minimaal eeuwig schaak

23. Pd4 a6

Profylaxe. 23... c5 24. Pb5

24. c4 c5

24... dxc4 25. Txe4 Met witte velden compensatie

25. Pe2! ..

Op weg naar de afruil met Pe4.

25. Pc2 d4

25... Ka7

Profylaxe. Uit de diagonaal h1-a8.

26. cxd5 Lxd5 27. Pg3 Lxa2

Het wordt tijd voor wit om iets te doen, de profylaxes zijn op.

28. Lxe4! ..

Verassend.

28 .. fxe4 29. Pxe4 Df7! 30. De3

Dc4+ 31. Pc3 b5 32. b4 !?

Lichtelijk krankzinnig. Zoals wel vaker val ik voor een zeer ongezond ogende zet. Ik dacht alleen dat het tactisch allemaal wel in orde was. Zijn antwoord in de partij had ik stomweg gemist. Op het eerste gezicht lijkt het allemaal te werken. Ik dreig immers met Dxc5 dameruil.

Slaan op b4 mag immers niet, omdat

La2 hangt.

Alhoewel, zoals bleek bij de analyse, 32.b4 niet eens een verliezende zet is waren toch de zetten 32.e6 of 32.De4 te prefereren. Met niet al te veel moeite zou wit op deze manier tenminste gelijkspel kunnen bereiken. Zie bv. 32. e6 b4 (32... Txd1 33. Txd1 b4 34. De5) 33. e7 Txd1 34. Txd1 Te8 35. Td7 Kb6; 32. De4 wilde ik aanvankelijk spelen maar het eindspel na Dxe4 (32... Td4 33. Dc6 met waarschijnlijk remise moet zwart spelen) 33. Pxe4 Txd1 34. Txd1 Tf8 vertrouwde ik niet, maar ... 35. Td7 en ik sta zo goed als gewonnen!

32... Td4 33. Kb2??

Vergooit de partij definitief. 33. bc b4 (33... Txd1 34. Txd1 b4 35. c6 Ka8 36. c7 en het staat zo ongeveer gelijk) 34. c6

33... Db3 34. Ka1 Th2 35. Dc1 Tc2

36. Dxc2 Dxc2 37. Tc1 Db3 38.

Pxa2 Td2 0-1

Tony Lith

SGA veteranentoernooi 2004

In gedachten zag ik al een stuk of wat rollators met grote hangsloten aan elkaar geklonken staan voor de deur van de Wethouder Verheyzaal. Binnen zou ongetwijfeld hier en daar een struise verpleegster 'DAMEMAALF7-SCHAAKOPA!!' in het oor van een gehandicapte grijsaard toeteren. Hier zouden schakers knikkebollen en dommelen. Er zou geschuifeld en misschien ook een beetje gekwijld worden. Veteranenschaak, ik wist dat het bestond, maar om daar zelf aan mee te doen? Dank u, dat leek me heel wat bruggen te ver. Zo dacht ik er al een paar jaar over. Maar op de een of andere manier is daar verandering in gekomen. Ik trok de stoute schoenen aan en meldde me als deelnemer voor de B-groep in de strijd om het veteranenkampioenschap van Amsterdam. Ik zou het niemand zeggen.

Maar wat bleek? In de Wethouder Verheyzaal trof ik een gezelschap kwieke mannen aan met een opvallend hoog gehalte gebruinde hoofden op een moment dat de zon nog maar nauwelijks had geschinen. Misschien was het onderschatting, maar in de eerste ronde ging het fout. Inderdaad, mijn tegenstander was helemaal grijs, maar met zijn zetten was niets mis. In tijdnood ging ik er hard

af. Daarna een partijtje om terug in de race te komen.

Tegen de heer Spaan (wit) ging het zo:

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 d5 4. Lg5 Pe4 5. Pxe4 de 6. e3 Lg7 7. f3 c6 8. Pe2 Da5† 9. Pc3 Dxc5 en wit gaf het op.

G. Dekker maakte in de vierde ronde een foutje tegen me op de zevende zet, waarna het van kwaad tot erger met hem ging. Let op het efficiënte gebruik van de dame:

Tony Lith – G. Dekker

1. d4 Pf6 2. c4 e6 3. Pf3 d5 4. Lg5 Le7 5. e3 Ld7 (?) 6. Pc3 c6 7. Ld3 0-0 8. 0-0 dc 9. Lxc4 h6 10. Lh4 Pd5 11. Lxe7 Dxe7 12. Pe4 b6 13. Tc1 Lc8 14. Pe5 Lb7 15. Ld3 Pb4 16. Lb1 Pd7 17. f4 Pxe5 18. fe Pd5 19. Dd3 f5 20. ef e.p. gf 21. Pd6!

diagram

a5 22. Tf3 Kh8 23. Dg6 zwart geeft het op.

Na nog een overwinning kwam ik in de laatste ronde met 5 uit 6 terecht op het eerste bord van de B-groep. Mijn concurrent was Ton Sprong uit Almere. Het werd een langdurige partij waarin ik in hevige tijdnood op een bepaald moment drie pionnen achter stond. Ik heroverde een pion en bleek tot mijn verrassing te beschikken over een ijzersterke vrijpion waarmee ik vaag wat dreigde. Mijn tegenstander rekende zich al rijk, spelers als Wim Muts en Pim Zonjee waren al op gelijke hoogte gekomen en het enige dat hij moest doen was de winstweg te berekenen zodat hij met 6 uit 7 zou winnen.

Dat viel niet mee. Hij dekte met een toren twee pionnen lateraal, wat niet erg handig was. Ik had niet eens tijd

genoeg om te beseffen dat de kans op remise heel reëel was. Sprong kwam er niet uit. Tenslotte wikkeld hij in tijdnood af zodat het remise werd met twee kale koningen op het bord. Wit gaf vanuit de diagramstelling een paar

keer schaak met Tc4 waarna de zwarte koning naar g5 gaat en pionverlies met schaak dreigt, dus moet die toren weer gaan dekken en zo schiet wit niet op. Het werd remise na:

1. Tc4? Kg5 2. Kg3 h2 3. Kxh2 Kxf5 4. Tb4 Tb6 5. Kg3 Ke5 6. Kf3 Kd5 7. Ke3 Kc5 8. Tb1 Txb5 9. Txb5 Kxb5

Zo werd ik gedeeld eerste, samen met vier andere deelnemers. Volgend jaar zal het moeilijk worden om dit resultaat te evenaren. Maar als het even kan, ben ik weer van de partij. □

Groep A

geëindigd op plaats:

- 4 Pieter Melford
- 19 Peter Koefoed

Groep B

geëindigd op plaats:

- 1/5 Pim Zonjee
- 1/5 Tony Lith
- 6 Chris Leenders
- 7 Garth Sijlbing
- 17 Ed Leuw
- 26 Frans Oranje
- 28 Ferdinand Ruhwandl
- 35 Robert Drenth (nieuw lid)
- 50 Margreet Ligtenberg

(geen Caïssaleden in de C en D groep)

Schaken tegen generaal Alcazar in Zuid-Amerika, uit: 'Tintin, Lóreille cassée' (Het gebroken oor.)

De Ratingmatches

Match tot 1600

Frans Oranje

Voor de interne competitie wordt de laatste jaren ook gestreden om het kampioenschap in de twee lagere Elo-groepen. De eerste en de tweede competitiehelften kunnen elk een winnaar opleveren, die dan in een korte match het groepskampioenschap beslissen. Voor wat betreft de 1600-grens ging het dit jaar tussen Chris Leenders en mij. Chris was de plaatsvervanger van Arjuna Knoop, die de eigenlijke winnaar was van de eerste turnus. Ikzelf werd op het nippertje winnaar van de tweede turnus, net voor Wim Suyderhoud. Op 25 mei was de eerste ronde van de matches. Maar het wilde dat ik juist die middag familie uit Canada over had. Ik had Dennis daarom gemeld dat ik later zou komen. Grote consternatie toen ik niet om acht uur op de club was. Dennis had niet begrepen, dat hij mijn vertraging moest melden. Bovendien was ik door één en ander trouwens ook zelf vergeten dat ik de Match moest spelen. Eenmaal op de club moest ik tot mijn eigen verbazing meteen aan het bord voor de match. De concentratie was dus bepaald niet optimaal. Het ging aldus:

Frans Oranje - Chris Leenders

1. e4 c6 2. Pc3 d5 3. d4 dxe4 4. Pxe4 Pd7 5. Pf3 Pgf6 6. Pg3 e6 7. c3 c5 8. Lf4 cxd4 9. Dxd4 Lc5 10. Dd2 0-0 11. Ld6 Re8 12. Lb5 Db6 13. Lxc5 Dxc5 14. Ld3 e5 15. Lf5 Pb6 16. Dc2 g6 diagram

17.Ld3??

Een akelige blunder. Ik dacht dat zwarts volgende zet niet ging, en dat was een domme misrekening. Ik verlies gewoon een stuk

17....e4 18. Pxe4 Pxe4 19. 0-0 Pg5 20. Pd4

Ld7 21. b4 Dc7 22. h4 Pe6 23. Pf3 Tac8 24. Tac1 Pc4 25. h5 Pe5 26. Pxe5 Dxe5 27. hxg6 hxg6 28. Tfe1 Dg5 29. Te3 Pf4 30. Tg3 Dh5 31. Td1 Pxd3 32. Dxd3 Lb5 33. Dc2 Te2 34. Db3 Tce8 35. Th3 Te1+ 36. Txe1 Txe1+ 37. Kh2 De5+ 38. Tg3 Lc6 39. c4 Df4 40. Dd3 Dh4+ 41. Th3 Dxf2 42. Dd8+ Te8 43. Dg5 Dxc2+ 44. Dxc2 Lxc2 45. Kxc2 Te2+ 0-1

De daarop volgende week speelden we de tweede partij, als volgt:

Chris Leenders - Frans Oranje

1. d4 Pf6 2. c4 e6 3. Pc3 d5 4. e3 Le7 5.

Ld3 0-0 6. Pge2 dxc4 7. Lxc4 c5 8. 0-0 a6 9. a4 Pc6 10. d5 Pe5 11. La2 c4 12. f4 Peg4 13. h3 exd5 14. hxg4 Lxg4 15. Dc2 Lc5 16. b3 Te8 17. bxc4 dxc4 18. Lxc4 Lxe3+ 19. Lxe3 Txe3 20. Da2 Dc7 21. Tac1 De7 22. Pd4 Tc8 23. Pd5 Pxd5 24. Lxd5 Tf8 25. Lf3 Td3 26. De2 Te3 27. Df2 Lxf3 28. Pxf3 Td8 29. Tfe1 Txe1+ 30. Txe1 Dd7 31. Db6 Tc8 32. Pe5 De7 33. Td1 h6 34. Tb1 Tc7 35. Db4 Dd8 36. De4 Dc8 37. Dd5 g6 38. Tf1 Kg7 39. Pf3 Tc2 40. Dd4+ Kg8 41. Te1 Tc7 42. Df6 Td7 43. Pe5 Dc5+ 44.

Kf1 Td2 diagram

45. Pxc6??

Een merkwaardige vorm van schaakblindheid van Chris. Gewoon 45. Dxf7+ gevolgd door 46. Pxc6 is mat! Nu kan ik het dodelijke **45 .. Df2#** uitvoeren. 0-1

De stand was nu dus 1-1. Omdat Chris een aantal weken op dinsdag moet werken hebben we, zoals het reglement voorschrijft, op vrijdag 4 juni bij ENPS/Quibus de finale gespeeld. Twee rapidpartijen van 25 minuten. We wonnen er weer allebei één en de stand was dus 2 - 2. Hierna speelden we twee vluggertjes van 5 minuten. Daarvan wonnen we er ook allebei één, zodat de stand 3-3 werd. Nu moest een vluggertje worden gespeeld waarbij wit 6 minuten krijgt en zwart 5 (sudden death), hierbij móet wit winnen (mag dus geen remise aanbieden). Ik lootte wit en Chris overschreed de tijd en won daarmee dus de match met 4-3. Een werkelijk zinderende match, waarbij wij af en toe onze zenuwen niet meer geheel de baas waren. ☐

foto: Ed Leuw

Match tot 1600, Frans Oranje (links) tegen Chris Leenders

Match tot 1800

Sander Tigelaar

Vooropgesteld: Ik ben zeer tevreden over het feit dat ik de match van Jildo Kalma in de ratinggroep tot 1800 gewonnen heb. Maar helaas liet het spel nog wel wat te wensen over.

Ik heb een goede tweede helft van de interne competitie gedraaid, waarin ik uiteindelijk 12e eindigde. Ik kwam twee keizerpuntjes te kort om Wilbert de Kruif voor te zijn in de race in de ratinggroep tot 1800, en ik had wel weer zin om een leuke zomercompetitie te draaien.

Aangezien Wilbert echter afzag van zijn recht om de match te spelen, kreeg ik deze kans in de schoot geworpen. En zo'n kans laat je natuurlijk niet aan je neus voorbij gaan (Wilbert, bedankt).

Jildo Kalma had in de eerste helft van de wintercompetitie de mooie prestatie neergezet door daarin 10e te worden en hij was op die manier al langer zeker van het spelen van deze match.

Ik heb voor het begin van deze match eens even zitten spitten in mijn bescheiden archiefje, en kwam een aantal partijen tegen Jildo tegen. Mijn derde of vierde volledige partij ooit was tegen Jildo (ergens in september/oktober 2003), en toen had ik een nette remise gemaakt. Vorig jaar in de zomercompetitie had ik glad gewonnen gestaan totdat ik door een enorme blunder de partij weggaf. Het algehele gevoel voor de match was dus niet echt negatief en, hoewel Jildo duidelijk de favoriet was (zeker op rating), achtte ik mijzelf niet bij voorbaat geheel kansloos. Jildo had al aangegeven niet bang te zijn om te spelen, dus op 25 mei begonnen wij beide goed gemutst aan onze confrontatie. Ik lootte zwart voor de eerste partij.

Na 17 zetten was de volgende stelling ontstaan:

Jildo Kalma - Sander Tigelaar

Intern kampioenschap tot 1800 (1), 25.05.2004

Zwart heeft juist c5 gespeeld om de witte dame uit het centrum te verdrijven, en daarmee een enorme zwakte op d6 gecreëerd. Ik had dan ook verwacht dat Jildo met wit iets zou doen als 0-0-0 waarna ik met c4 of Tf6 wilde proberen iets aan

tegenspel te krijgen. Wit speelt echter: **18. Ld5**, waarna het spel verder ging met:

18.... Db6 19.Pd1 Db5 20.Pe3 Dxb2 21.0-0

Niet genoeg rekening mee gehouden natuurlijk.

21 ... Dd4 22.Dxd4 cxd4 23.Pxf5 Txf5 24.Lxb7 Tb8 25.Le4 Tff8 26.Tab1 Pc4 27.Txb8 Txb8 28.Td1 Le5 29.Lxe5+?

Is niet handig, want geeft zwart verbonden pionnen. **29...dxe5 30.Td3 Kg7 31.Ld5 Pd6 32.Lb3 Pb5 33.a4 Pc3**

Hier staat dit paard prima.

34.Tf3 Tf8 35.Txf8 Hier bood wit remise aan. Ik vond echter dat zwart iets beter stond, en speelde verder.

35...Kxf8 36.g3 h5 37.h4 gxh4 38.gxh4 Ke7 39.f3 Kf6 40.Kf2 Kf5 41.a5 e4 42.fxe4+ Pxe4+ 43.Ke2 Pc5

44.Kf3 d3 45.Ke3 Kg4 46.c4?? Hier geeft Wit het weg; na: **46.Ld5 dxc2 47.Kd2 Pd3 48.Le6+ Kxh4 49.Kxc2 Pe5** was remise de waarschijnlijke uitslag geweest.

46...Pxb3 47.Kxd3 Pxa5 0-1

Het eerste punt binnen. Welliswaar niet helemaal terecht, remise was waarschijnlijk een reëler resultaat geweest, maar ook deze punten tellen natuurlijk.

De tweede partij ging ik positief in. Ik wist dat Jildo op mijn 1.c4 waarschijnlijk Hollands zou spelen, maar echt bestudeerd had ik het nou ook weer niet:

Sander Tigelaar - Jildo Kalma

Intern kampioenschap tot 1800 (2), 01.06.2004

1.c4 f5 2.d4 Pf6 3.Pc3 e6 4.Lg5 Le7 5.g3 0-0 6.Lg2 d6 7.Pf3 Pbd7 8.0-0 h6 9.Lxf6 Pxf6 10.Dc2 De8 11.e4 Dh5 12.exf5 exf5 13.Tae1 Ld8 14.Ph4 g5 15.Lf3 g4 16.Lg2 Ph7 17.Ld5+ Kh8 18.Pg2 c6 diagram

Ik ga hier een kwaliteit winnen, maar de chaos op het bord wordt er alleen maar groter op.

19.Pf4 Dg5 20.Le6 Df6 21.Lxc8 Txc8 22.Te6 Df7 23.Pg6+ Kg7 24.Pxf8 Kxf8 25.Tfe1 Pg5 26.Te8+ Kg7 27.Kg2 Pf3 28.T1e3 Lg5

Wit staat dan wel een kwaliteit voor, maar na Dh5 is het zwart die de beste kansen heeft. [Bijvoorbeeld: **28...Dh5 29.h4 Lxh4 30.Txc8 Lf6**]

29.Txc8 Lxe3 30.De2 Dh5 Nu geeft zwart zijn voordeel in principe weg op deze manier. Jildo speelde echter op een truc: **31.Tc7+ Kf8** Wit heeft hier meerdere manieren om hiervandaan te winnen. Bijvoorbeeld: **32.h4 gxh3+ 33.Kh1 f4 34.Txb7 Dg4 35.Pe4 fxg3 36.Pxg3**. Ik speelde echter **32.Dxe3**. Ik had hier uitgerekend dat zwart niet op h2 kon slaan, omdat de witte koning dan wegloupt via f1 en e2. Ik was dus enigszins verbaasd (zeg maar gerust verbijsterd) toen de volgende zet op het bord kwam: **32...Dh3+ 0-1**

Toch nog spannend dus. De beslissing moest dus een week uitgesteld worden, en op 8 juni (toen het 's avonds nog 25 graden was) speelden Jildo en ik twee partijen op rapid tempo (25 min p.p.p.p.). Nu had ik eerst

Sander Tigelaar - Jildo Kalma

Intern kampioenschap tot 1800 (3), 08.06.2004

1.c4 f5 2.d4 Pf6 3.Pc3 e6 4.g3 Le7 5.Lg2 0-0 6.Pf3 d6
7.0-0 a5 8.Dc2 Pc6 9.a3 e5 10.dxe5 dxe5 Tot zover de
theorie. Hier wordt normaal gesproken 11.Te1 gespeeld.
11.e4? fxe4 12.Pxe4 Lf5 13.Pxf6+ Txf6 14.Dc3 Pd4
15.Pxd4 exd4 16.Dd2 c5? Dit geeft een pion weg.
17.Lxb7 Lh3 18.Ld5+ Kh8 19.Te1 Tb8?? *diagram*

Geeft een kwaliteit weg.
19. ...Ta7 was noodzake-
lijk. 20.De2 Lf8 21.Lg5
Db6 22.Lxf6 Dxf6 23.De5
Dxf2?? Is natuurlijk de
finale blunder, maar
hiervoor stond wit al
gewonnen. 24.Kxf2 1-0

Weer de eerste partij van de twee gewonnen, dus weer
met een voordeel de rematch in:

Jildo Kalma - Sander Tigelaar

Intern kampioenschap tot 1800 (4), 08.06.2004

1.d4 Pf6 2.Pf3 g6 3.Pc3 Lg7 4.e4 d6 5.Le3 0-0 6.Dd2
Te8 7.Lh6 Lh8 8.0-0-0 Lg4 9.h3 Lxf3 10.gxf3 Pbd7

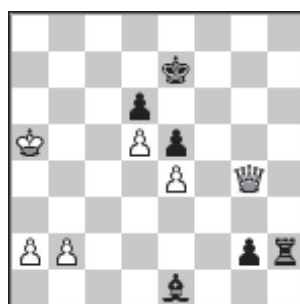

11.h4 e5 12.d5 Ph5
13.Pe2 Pdf6 14.Lh3 a5
15.Pg3 b5 16.Lg5 Db8
17.Lg4 Pvg3 18.fvg3 h5
19.Lh3 b4 20.Lxf6 Lxf6
21.Ld7 Td8 22.Lc6 Ta6
23.g4 hxg4 24.fvg4 Kg7
25.g5 Le7 26.h5 Th8
27.h6+ Kh7 28.Tdf1 Tf8
29.Tf3 Dd8 30.Tg1 Tb6

31.Kb1 f6 32.gxf6 Txf6 33.Txf6 Lxf6 34.Dg2 Dg8
35.Ld7 g5 36.Lf5+ Kxh6

diagram linker kolom

37.Th1+ Kg7 38.Th7+? Ziet er goed uit, maar beter is
38.Le6 gevolgd door 39. Dh3. 38...Dxh7 De enige keuze
voor zwart. Wit staat beter natuurlijk, maar mijn spel was
gebaseerd op de g-pion en de tijd die toch kort was. Ik
verwachtte deze partij te gaan verliezen, waarna de
vluiggertjes eraan te pas zouden moeten komen. 39.Lxh7
Kxh7 Hier had ik nog 4 minuten en Jildo nog een stuk of
10. 40.Dh3+ Kg6 41.Dd7 Tb8 42.Df5+ Kf7 43.Dd7+
Kg6 44.Dxc7 Th8 45.c3 bxc3 46.Dxc3 Th1+ 47.Kc2
Th2+ 48.Kb3 g4 49.Ka4 Lh4 50.Dc8 g3 51.Dg4+ Kf7
52.Kxa5 g2 53.Df3+ Ke7 54.Dg4 Wit kan natuurlijk
proberen eeuwig schaak te halen (dat lukt hem
waarschijnlijk wel), maar daar had Jildo natuurlijk, gezien
de stand in de match, niets aan. 54...Le1+

diagram

55.Kb6?? Lf2+ 56. Dg7+
(oeps, een illegale zet,
maar de tijdnood was
behoorlijk waardoor ik als
zwart het ook pas zag
nadat ik zelf gespeeld
had) 56...Ke8 57. Kc6
g1D 58.Dd7+ Kf8
59.Dxd6+ Kg7 60.Dxe5+
Kg6 61.De6+ Kg5

62.Dg8+ Kf4 63.Dxg1 Lxg1 64.d6 Th6 65.Kc7 Ke5
66.d7 Lb6+ 67.Kb7 Kxe4 68.b4 Kd4 69.a4 Kc4 70.b5
Kc5 71.Ka6 Kd5 72.a5 Lxa5+ 73.Kxa5 Td6 74.b6 Txd7
75.Ka6 Kc6 0-1

Dus met behoorlijke mazzel en redelijk spel toch de
matchwinst binnengehaald. Helaas staat op de hierbij
verdiende medaille ">1800", maar goed, dat deert niet
echt. □

foto: Ed Leuw

Match tot 1800 Jildo Kalma (links) tegen Sander Tigelaar. (Op de achtergrond de match tot 1600)

Semantische Paring

Jeroen Hoogenboom

‘Aan de KNSB ratinglijst (die van september 1995) ontleen we de volgende semantische paring. De betrokkenen zijn nog niet benaderd.’

Aldus opende ik in 1995 in Caïssanieuws het onderstaande. De uitdrukking *semantische paring* kreeg ik van Pim Zonjee cadeau. Semantiek: leer van de betekenis en betekenisveranderingen.

Nu, in 2004, hield ik naar aanleiding van de uitkomst van CN 401 een kleine rondvraag: hoeveel procent van de huidige Caïssaleden heeft dit nog nooit gezien? We kwamen uit op een schatting van maar liefst 90%. Daarom plaats ik het opnieuw. Ik kwam op het idee om dit te maken n.a.v. een artikel van Rudy Kousbroek. Die schreef dat iemand een fictief menu had samengesteld uit het telefoonboek van Parijs. Dat was heel erg grappig, ook al doordat ze in Frankrijk de voornamen van de abonnee's vermelden. Dus er stond bijvoorbeeld: mademoiselle Michelle Haricots. En dat ging zo maar door, monsieur Henry Tournedos, etc. Ik lag dubbel van het lachen. En ik dacht: iets dergelijks ga ik ook doen met de Nederlandse Ratinglijst.

De reacties op het onderstaande waren volstrekt zwart/wit. Men kreeg er de slappe lach van, òf men vond er niets aan. De kern van de zaak is dat de mensen die ik indeel echt bestaan en dat deze indeling werkelijk plaats zou kunnen vinden. Wie er niets aan vindt, vergelijk ik maar met een kat die in de spiegel kijkt en dan domweg niets ziet waar hij op zou kunnen reageren. Nu ik het na al die jaren terugzie, moet ik weer verschrikkelijk lachen. Het is dan ook niet *mijn* gevoel voor humor dat op de lachspieren werkt, hier zie je het *verschijnsel* humor, in een pure vorm. Beter kan ik het niet zeggen.

Gelukkig kon ik een aantal Caïssaleden verwerken. Mooi is, in de categorie tegenstellingen, Koopman - Klijnkramer. Natuurlijk stuurde ik het naar Kousbroek op, via het NRC. Ik kreeg per ommegaande een kaartje terug. Hij was uit zijn stoel gevallen van het lachen. En, zo merkte hij fijntjes op, ‘zuiver water’ en ‘sterk hart’ kunnen verwisseld worden. Waarvan akte.

Het betekende destijds natuurlijk veel werk om dit te maken, maar juist het feit dat alle tijd en energie die ik er instak, zo verschrikkelijk *umsonst* was, zo helemaal voor niets, geeft het stukje extra waarde. *All art is quite useless*, zullen we maar zeggen en dat geldt voor humor dan ook.

Indeling 1e ronde:

1. L. Zuiver	-	M.J. Water	31. B. Bannink	-	P. Kok
2. R. Sterk	-	P. Hart	32. L. Prins	-	J. Claus
3. M.C. Mooiweer	-	A. Visser	33. H. Admiraal	-	J. de Ruyter
4. G.P.A. Redelijk	-	E. Verlangen	34. E.L. de Ridder	-	D. van Rappard
5. H.B.J. de Lange	-	F.G.H. Neus	35. A. Advocaat	-	J.G. Doedens
6. A. de Wrede	-	P.A. Veldheer			
7. N. de Goede	-	J.L. Minnaar	36. M. Zegstroo	-	W.A. Zegwaard
8. J. Groot	-	M. Avontuur	37. A. Go	-	B. West
9. F.O. Zeven	-	C. Rampen			
10. M.A. de Vreede	-	A.W. van Munster	38. G. Oei	-	H.I. Oei
11. E. Niks	-	A.J. Goedkoop	39. R.H. Klop	-	A. Klop
12. A.G.M. Kunst	-	J. Been	40. S. Strothotte	-	I.G. Knottnerus
13. J. Dwars	-	J. Fluit	41. H.C. Jukkenekke	-	M. Ziepeerder
14. A. Zonne	-	Q. Bril	42. R.B. Snepvangers	-	M. Snoerwang
15. W. Voet	-	M.C. Bal	43. M.J. Quakkelaar	-	E.P.J.J. Crombeen
16. P.H. A.J. Goud	-	K. Haan	44. K.M. Pfaffenhofer	-	J.G. Mittertreiner
17. W.D. Heel	-	A.J.H. Al	45. R. Pihlajamaa	-	F. Rikumahu
18. C.G.M. Schrijvers	-	M. Blok	46. M.H. Tjong Tjin Joe	-	L. Jap Tjoen San
19. J. van der Klauw	-	W.G. Hamers			
20. G. Donker	-	C. Blauw	47. M. Janmaat	-	H. Glimmerveen
			48. W. van Kooten	-	H. de Bie
21. A. Post	-	A. Bode	49. G. Marx	-	J. Engels
22. G.D. Melk	-	A. Boer	50. K.J. Schubert	-	A. Bach
23. J. Boter	-	V. Berg	51. W.D. Hajenius	-	S.R. Tabak
24. A.Y. Schenk	-	W. Stroop	52. F.H.J.A. Kater	-	R.M. 't Houtenhoofd
25. F. Oranje	-	M. Bitter			
26. R. Bisschops	-	T. Wijnen	53. J. Zomer	-	R. Winter
			54. D. Baas	-	H. Daglooner
27. H. van Evert	-	A. van Benthem	55. F. Koopman	-	M. Klijnkramer
28. F. Arnold	-	A. Mühren			
29. E. Jos	-	H.W.M. Verstappen	56. E. Dam	-	E.J. Straat
30. N. Olivier	-	A. Hardy	57. P.V. Linde	-	A.A. Laan
			58. M. Bonn	-	F. London

EINDSTAND SEIZOEN 2003/2004

Pl. Speler	Part	++	=	--	Pnt	Prc	Zw	Ex	KNSB	CLUB	GEMMRtng	TPR	KZR	WRD	
* 1 Micha Leuw	15	11	2	2	12	80	-1	1	2155	2215	1933	2212	2173	2314	180
2 Albert Riemens	12	10	2		11	91			2137	2076	1943	2173	2338	2287	179
3 Niek Narings	15	10	3	2	11½	76	-1	1	2192	2211	1915	2194	2123	2184	178
4 Dennis Breuker	14	8	2	4	9	64	3		2001	1929	1921	1986	2025	1973	177
5 Hugo van Hengel	10	6	2	2	7	70	1		2129	2167	1947	2156	2096	1814	176
6 Jan Peter v. Zandwijk	10	7	1	2	7½	75			2130	2034	1846	2050	2039	1627	175
7 Avni Sula	11	7	4		7	63	+1		2112	2065	1875	2043	1975	1621	174
8 Lance Oldenhuis	10	7	1	2	7½	75			1850	1850	1826	1914	2019	1618	173
9 Aldo v/d Woestijne	14	6	3	5	7½	53			1908	1861	1924	1907	1950	1575	172
10 Paul Schipper	16	8	2	6	9	56			2039	2070	1914	2014	1958	1569	171
*11 Wilbert de Kruiff	6	3	1	2	3½	58	3		1926	1781	2004	1838	2063	1546	170
12 Sander Tigelaar	14	8	1	5	8½	60	2		1572	1635	1770	1739	1847	1544	169
13 Bert Schaefers	4	4			4	100			1982	2031	1840	2065	2244	1530	168
14 Martijn Miedema	8	5	3		5	62	-2	2	1907	1921	1865	1932	1956	1493	167
15 Cas Zwaneveld	11	6	1	4	6½	59	-1	2	1983	1828	1699	1806	1764	1479	166
16 Stef Nagel	11	6	1	4	6½	59	+1	2	1881	1811	1787	1833	1853	1470	165
17 Herre Trujillo	12	6	2	4	7	58	2		1901	1864	1784	1859	1844	1463	164
18 Jildo Kalma	15	8	2	5	9	60	+1		1831	1817	1699	1810	1771	1428	163
19 Hans de Vilder	7	3	3	1	4½	64	+1		2064	1964	1763	1945	1868	1378	162
20 Elwin Osterwald	8	4	2	2	5	62			2008	2008	1854	1997	1945	1361	161
21 Louis van Staden	5	4	1		4½	90	-1		1748	1623	1534	1667	1900	1353	160
*22 Frans Oranje	9	4	1	4	4½	50	-1	4	1584	1537	1684	1587	1684	1335	159
23 Wim Suyderhoud	11	5	6		5	45	+1	4	1702	1570	1790	1624	1757	1331	158
24 Tony Slengard	13	7	1	5	7½	57	-1	1	1749	1740	1788	1789	1843	1324	157
25 Erik Dekker	8	2	4	2	4	50	+2	2	1745	1850	1936	1875	1936	1315	156
26 Peter v/d Werf	12	2	6	4	5	41	4		1661	1671	1693	1653	1633	1312	155
27 Tony Lith	12	6	6		6	50	2		1643	1740	1762	1751	1762	1302	154
28 Hans Kuyper	12	4	3	5	5½	45	3		1677	1644	1782	1682	1752	1301	153
29 Ferdinand Ruhwandl	12	6	2	4	7	58			1588	1755	1623	1735	1683	1292	152
30 Pim Zonjee	13	6	1	6	6½	50	-1	2	1623	1621	1629	1624	1629	1278	151
31 Cees Visser	12	6	6		6	50	-2		2034	1976	1882	1946	1882	1275	150
32 Chris Leenders	7	2	3	2	3½	50	+1	3	1693	1616	1709	1641	1709	1268	149
33 Hans Uiterwijk	3	2	1		2½	83	+1	2	1782	1788	1710	1809	1986	1262	148
34 Robert Jan Schaper	5	2	1	2	2½	50	+1	2	1849	1810	1797	1807	1797	1194	147
35 Frans Roes	5	2	1	2	2½	50	+1	2	1760	1781	1638	1755	1638	1189	146
36 Theo Weijers	5	3	2		3	60	+1	2	1961	1900	1711	1885	1783	1156	145
37 Matthijs de Feber	8	3	1	4	3½	43	3		1388	1513	1633	1531	1589	1151	144
38 Lesly Gebhard	9	5	4		5	55	+1	1	1518	1694	1657	1695	1697	1140	143
39 Tycho Burgerhoff	2	2			2	100	1		1971	1984	1607	1990	2009	1127	142
40 Martijn Dahlhaus	4	2	1	1	2½	62	1		1810	1804	1651	1796	1742	1112	141
41 Theo Hendriks	17	6	2	9	7	41	+1		1736	1690	1802	1711	1738	1104	140
42 Pieter Melford	5	2	1	2	2½	50	+1		1976	2021	1902	2001	1902	1096	139
43 Theo Kroon	5	2	1	2	2½	50	+1	2	1877	1813	1702	1792	1702	1088	138
44 Johan van Hulst	8	4	2	2	5	62	+2		1750	1742	1546	1722	1637	1086	137
45 Tom Spits	7	3	1	3	3½	50	-1	2	1960	1939	1737	1899	1737	1082	136
46 Jan Smit	4	3	1		3	75			1800	1788	1630	1798	1823	1048	135
47 Jeroen Hoogenboom	9	5	1	3	5½	61	-1		1549	1563	1646	1622	1726	1044	134
48 Coen Venema	15	6	2	7	7	46	+1		1775	1593	1679	1619	1654	1035	133
49 Tjomme Klop	3	2	1		2	66	+1		1765	1824	1714	1826	1837	1024	132
50 Geert Veldhuis	9	3	6		3	33	-1	2	1650	1691	1769	1666	1647	1016	131
51 Bas Lewerissa	5	1	2	2	2	40	+1	2	1850	1768	1807	1759	1735	1001	130
52 Anne van Omme	9	2	2	5	3	33	-1	2	1600	1583	1730	1585	1608	998	129
53 Eric van Rijkom	2	1	1		1½	75			1692	1871	1653	1870	1846	988	128
54 Robert Kikkert	2	1	1		1½	75			2176	2189	1757	2184	1950	966	127
55 Wilfred Oranje	13	6	1	6	6½	50	+1		1400	1400	1593	1484	1593	954	126
56 Steven Kuypers	12	5	1	6	5½	45	2		1495	1548	1634	1567	1603	944	125
57 Frans Kraan	9	2	2	5	3	33	-1	2	1500	1537	1648	1524	1526	923	124
58 Leo Oomens	13	4	1	8	4½	34	+1	3	1526	1443	1638	1464	1526	911	123
59 Rene Abrahamse	13	6	1	6	6½	50	-1	3	1700	1720	1578	1661	1578	908	122
60 Jeroen Westera	5	4	1		4	80	+1		1641	1641	1569	1670	1809	898	121
61 Hans Dirks	5	2	1	2	2½	50	+1		1805	1778	1619	1749	1619	897	120
62 Koen Hoffer	10	5	1	4	5½	55			1650	1650	1562	1632	1598	887	119
63 Bhudi Manuri								2	1951	2002	2002	2002		861	118
64 Huib Vriens	12	2	3	7	3½	29	4		1400	1399	1621	1419	1465	859	117
65 Peter Koefoed								2	1717	1780	1780	1780		855	116
66 Guo Juan	4	2	1	1	2½	62	1		1470	1192	1401	1234	1492	819	115
67 Margreet Ligtenberg	8	3	1	4	3½	43			1607	1519	1660	1540	1615	816	114
68 Fako Berkers	10	3	2	5	4	40			1650	1586	1549	1541	1477	811	113
69 Jaap Tanja	7	2	1	4	2½	35	-1		1415	1519	1793	1550	1688	785	112
70 Coen Janssen								1	2175	2144	2144	2144		777	111
71 Garth Sylbing								1	1752	1736	1736	1736		775	110

Pl. Speler	Part	++	=	-	Pnt	Prc	Zw	Ex	KNSB	CLUB	GEMMRtng	TPR	KZR	WRD	
72 Andre Bach	2	1	1		1	50		2	1766	1803	1806	1803	1806	773	109
73 Allart Troost	10	3		7	3	30			1700	1700	1691	1639	1542	767	108
74 Lucie v/d Vecht								1	1895	1802	1802	1802		754	107
75 Jan Nunnink	7	3	2	2	4	57	-1		1500	1500	1653	1553	1704	742	106
76 Gert van 't Hof	3	2	1		2	66	-1		1500	1500	1528	1517	1650	736	105
77 Kees Sterrenburg								1	2003	2007	2007	2007		733	104
78 Alex Barten	8	1	2	5	2	25		2	1400	1433	1615	1425	1422	716	103
79 Pitt Treumann	8	2	6		2	25		3	1455	1307	1599	1316	1406	713	102
80 Willem Neele	6	2	4		1	16		2	1626	1632	1632	1573	1356	688	101
81 Cian O'Mahony	3	2	1		2	66	-1		1670	1571	1468	1573	1590	679	100
82 Eric van Tuijl	9	3	1	5	3½	38	+1	2	1623	1621	1557	1573	1477	673	99
83 Gerold Huter	8	2	2	4	3	37			1600	1545	1570	1523	1479	671	98
84 Ron Nep									2236	2219	2219	2219		641	97
85 Hajo Jolles									2143	2090	2090	2090		640	96
86 P. Groen in 't Wout									1452	1515	1515	1515		639	95
87 Michiel Pos									1896	2005	2005	2005		621	94
88 Jos van Ommeren									2004	1952	1952	1952		620	93
89 Regis Huc									1903	1768	1768	1768		619	92
90 Jaap van Velzen	13	3	2	8	4	30	-1	2	1630	1443	1575	1433	1433	611	91
91 Richard Fritschy									1679	1666	1666	1666		600	90
92 Danny de Haas									1500	1483	1483	1483		599	89
93 Gerard Mulder									1778	1871	1871	1871		581	88
94 Albert de Roo									1392	1572	1572	1572		580	87
95 Steve Michel									1859	1835	1835	1835		579	86
96 Rick Eckstein									1514	1540	1540	1540		561	85
97 Tafil Musovic									1653	1590	1590	1590		560	84
98 Arantes Adamson									1438	1322	1322	1322		559	83
99 Wim Wijnveen	9	2	7		2	22	-1	3	1350	1412	1580	1393	1362	557	82
100 Rahmat Rahmati	8	2	1	5	2½	31	-2		1400	1499	1470	1450	1331	553	81
101 Gerard vd Voorst	1	1			½	50	+1		1400	1400	1078	1389	1078	538	80
102 Boas Krone									1100	1113	1113	1113		521	79
103 Hans de Heer									1724	1695	1695	1695		520	78
104 Donald Kamphuys									1910	1813	1813	1813		519	77
105 Ed Leuw	13	2	3	8	3½	26	+1	2	1704	1613	1534	1486	1358	511	76
106 Jop Dekker									1744	1843	1843	1843		500	75
107 Rene Wildboer									1500	1500	1500	1500		499	74
108 Stefan Steemers									1774	1750	1750	1750		481	73
109 Bert Wijchgel									1939	1890	1890	1890		480	72
110 Maurice Aue	11	3	1	7	3½	31	+1	2	1592	1597	1542	1516	1407	469	71
111 Hans Spanjersberg									1654	1650	1650	1650		461	70
112 Raymond v/d Ven									1470	1604	1604	1604		460	69
113 Michael Jay									1107	1400	1400	1400		459	68
114 Jeanne Potters	6	2	1	3	2½	41			1425	1455	1540	1457	1480	448	67
115 Tijme Jonkman									1695	1695	1695	1695		440	66
116 Sebastiaan Hogendorp									1400	1400	1400	1400		439	65
117 Willem Grunbauer									1600	1581	1581	1581		421	64
118 Karim Farhouni									1400	1374	1374	1374		420	63
119 Paul de Jager									1782	1653	1653	1653		419	62
120 Kees Homan									1400	1362	1362	1362		401	61
121 Tijmen Emmelkamp									1500	1464	1464	1464		400	60
122 Jean-Louis Veenstra									1000	1010	1010	1010		399	59
123 Ton van Ooijen									1300	1295	1295	1295		381	58
124 Mirjam Klijnkramer	3	1	2		1	33	-1		1318	1336	1421	1331	1299	375	57
125 Piet Ruhe	3	1	2		½	16	+1		1834	1875	1588	1819	1312	375	56
126 Mustafa Kemal Guler	1	1				-1			1800	1787	1635	1766	1518	343	55
127 Peter Tam	1	1				+1			1600	1600	1650	1587	1432	342	54
128 Paul de Bruyne	1	1				-1			1500	1500	1412	1481	1263	341	53
129 Tim Endevelde	2	2				-2			1300	1223	1207	1192	936	307	52
130 Johan v/d Klauw	14	2	1	11	2½	17		3	1248	1078	1484	1104	1220	295	51
131 Karol Lesman	13	2		11	2	15	-1		1400	1400	1529	1324	1238	225	50

foto's: Ed Leuw

dubbelsimultaan van Albert Riemens en Micha Leuw